

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foale politică

Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foala Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).
Un șir peșt prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

Nația română scoasă din lege.

Când vor cetii cetitorii nostri rându-rite, cari urmează, cel mai mișelesc proiect de lege electorală, pe care l-a putut plămădi creerul unor paraziți îngrijiiți, că vine vremea să muncească, dacă vor să trăiească, — va fi poate deja prezentat dietei trunchiate din Pesta. Zicem poate, căci și zitele ministrului Lukaci par a fi numărate.

Legea electorală, sub care am chinuit până acum, a fost totuși o îmbunătățire față de cea dinainte de anul 1848. Până atunci alegători și aleși în dieta Ungariei și în a Transilvaniei erau numai nemeșii, clasa aceea răpitoare, care prin minciună și crimă a știut să ingenuncheze toate popoarele țării fără deosebire de naționalitate, pentruca să-și asigure un traiu îmbuibat, fără muncă, care rămânea numai în căra țaranului.

A venit viforul dela 1848 și paraziții s'au văzut siliți să se invoască, cel puțin pe hârtie, ca și o parte mică a poporului să aibă dreptul să-și spună cuvântul său, când e vorba de-a face legi privitoare la toți cetățenii țării. Oroaza de Român i-a stăpânit însă pe făuritorii legii, căci pentru Ardeal, aceasta cetate de veci românească, au vârit în ea hotăriri, cari să micșoreze oât mai mult numărul alegătorilor români. Dupăce prin tot felul de mișelii au știut să croască un modru de-a face alegerile, care să le asigure biruința, au șters hotăririle acestea, de cari nu mai aveau trebuință. Voiau să arete lumii europene, care privește cu scârbă la cece se întâmplă în Ungaria, că iată, și Românii sunt egal îndreptățiți.

Guvernele și administrația au continuat însă cu fărădelegile, cu prigonirile Românilor, cu cumpărarea sufletelor, dupăcum a dovedit acum de curând și procesul Lukaci-Deji. Pe de altă parte s'au ivit și între Maghiari oameni, cari cereau, ca la alcătuirea legilor să-și poată spune și poporul în măsură mai mare cuvântul său prin un număr mai mare de alegători dietali. În Austria se introdusese votul universal, egal și secret. Împăratul însuși a cerut guvernelor din Pesta să pună odată capăt stării rușinoase, ca într'o țară de peste douăzeci de milioane de suflete abia peste un milion să poată lua parte la alcătuirea legilor.

Sunt ani de zile, decând guvernele, cari s'au rânduit în Pesta, au tot adunat la date statistice, pentruca să vadă, cum ar trebui să alcătuească noua lege electorală.

Să nu uităm însă un lucru: cei însărmnați cu lucrarea aceasta sunt tot urmașii paraziților de dinainte de 1848, cu deosebirea, că lor li s'au întovărășit Jidani și în

coadă de tot reprezentanții Sașilor, aceștia și înainte de 1848 tovarășii și împreună-lucrătorii asupritorilor nostri.

Ani de zile au lucrat și în sfârșit muntele a scremut proiectul electoral al lui Andrași. Eră un proiect, cum poate eșl numai din creerul unui grof, care vede, că poporul nu se mai mulțumește a vărsa sute de milioane în visteria statului, pentruca din ele el să nu tragă nici un folos; poporul, care nu se mai mulțumește, ca toți fii lui dela 20 până peste 30 de ani să stea luni întregi înarmati la granițele țării, iar cei rămași acasă să flămânzească și să rămână și pe mai departe în jugul asupritor. Guvernul coaliției, din care făcea parte și Andrași, a plecat dela putere și cu aceasta proiectul a fost înmormântat.

A urmat guvernul lui Khuen-Hedervari și acum al lui Lukaci. După alți câțiva ani de studii, Lukaci a prezentat un alt proiect de lege electorală. Fără pic de rușine, Lukaci declară la prezentarea proiectului, că alcătuindu-l a avut deosebită grijă, ca Românii să fie în număr cât mai mic alegători dietali. Dar comisiunii alese de dieta trunchiată pentruca să studieze acest proiect și numărul așa de mic de alegători români l-a fost prea mare și la propunerea câtorva paraziți din Ardeal, grofi și slugi profesți, cărora s'a alăturat și cele două coade săsești, au schimbat proiectul hotărînd, că nici chiar țaranul proprietar dela 8 până peste 16 jugăre de pământ să nu fie alegător, dacă nu plătește o dare de pământ dela 20 până la 40 coroane. În vorbirile, pe cari le-au ținut acești nemernici în comisiune, au spus, că aceasta trebuie să se facă, pentru a împedea pe Români de-a fi alegători. De se va primi legea astfel schimbată, noi Românii suntem scoși din lege, căci mai ales în Transilvania, Bănatul de răsărit, Bihor, Sălagiu, Sătmar și Maramurăș, deși o avem destul proprietari de peste 8 și chiar 16 jugăre, dar pământul fiind mai puțin roditor nu e împovărat cu o dare așa de mare, ca proprietarul să poată fi trecut pe lista de alegători.

Celece ni se pregătesc se n'ntelege, că nu au să ne sperie. De n'a perit Românul, când oardele barbare năvăliau jefuind și părjolind avutul nostru, nu va perli nici acum, când jefuirea și părjolirea se face cu alte mijloace. Luptă dreaptă, neînfrântă și neînfricată va da națiunea română și împotriva acestei năvăliri, tot așa de barbare ca și cele din trecut. Dar mijloacele acestei lupte nu pot fi cele din trecut. Nu mai poate fi vorba de-a face revoluție ca în veacul al treisprezecelea, când o parte din strămoșii nostri au fost siliți să părăsească Ardealul și să întemeieze domnia Țării-

Românești. Nici ca în veacul al patrusprezecelea, sub regele Ludovic, când strămoșii nostri din Maramurăș au întemeiat domnia Moldovei. Nici ca în veacul al cincisprezecelea, când țărănimea din Ardeal sub conducerea lui Antonie Lungu a vârit groaza în nemeși și în Sași, cari au încheiat în anul 1438 mișeasca uniune pentru asuprirea Românilor. Nici ca în anul 1514, când țărănimea română s'a aliat cu cetele lui Oheorghe Doja pentruca să curețe țara de nemeșimea răpitoare și trândavă. Nici ca pe timpul lui Mihaiu Viteazul, când țărării români din Ardeal au băgat groaza în ceice se lefuiau pe roadele muncii noastre. Nici ca în veacul al optsprezecelea, când Horia, Cloșca și Crișan au ridicat sus steagul desrobirii naționale, și nici ca în 1848.

În fruntea națiunii române avem astăzi Comitetul național, ales de reprezentanții nostri, ca să chibzuească mereu asupra mijloacelor de luptă pentru desrobire. Dela el așteptăm și acum glasul chemător la lupta pe căi legale și ca și în trecut, și acum națiunea îl va ascultă cu drag și înflăcărare. Deputații nostri naționali au prezentat înșși un proiect de lege electorală așa cum trebuie să fie o astfel de lege. Cheme-ne în adunări, ca aprobarea noastră unanimă să dea putere și mai mare glasului lor.

Încercarea îndrăznească de-a ne arunca de nou în jugul iobăgiei dinainte de anul 1848, de pe timpul „unimii” scârboase a nemeșilor, Săcuilor și Sașilor, va fi un prilej să dovedim, că Românul nu pierce și nici lupta nu va încetă până nu va ajunge la aceea ce e hotărît de Dumnezeu: să fie el stăpânul neturburat de venetici al vechiului pământ românesc.

Statificarea notarilor comunali.
Prim-ministrul Lukaci a anunțat, că pregătește un proiect (planul) de lege pentru statificarea notarilor. Aceștia adevă să nu mai fie aleși de consiliul (reprezentanța) comunal, ci numiți de ministru.

Paguba națională pentru noi e mare și nu prea. Am avut și avem și acum mulți notari, Români vrednici, cari și dacă nu s'au putut arăta prea pe față luptători pentru drepturile noastre naționale, totuși s'au arătat cu dragoste pentru școala și biserica națională. Slujba lor, adevă mișelia guvernării din patria noastră, i-a silit să fie însă totdeauna coadă la toporul străin, când eră vorba de alegeri. Avem însă foarte multe comune românești, în cari notarii sunt lifte străine. Legea comunală îi dă primpretorului dreptul să candideze pe cine vrea. Până acum și veneticii mai știau limba noastră, dar după statificarea notarilor, mini-

strul va trimite în satele românești tot numai cine știe ce cociși de pe pusta Ungariei sau din Săcuime, precum și pe toți nemeșii cerșitori, ca să se îngrășe din sângele nostru.

Alegerea dela Sasca-montană. *Dr. Iuliu Maniu, care fusese întâi candidat pentru locul de deputat în cercul electoral din Sasca-montană, a trebuit să renunțe de data aceasta. În locul dlui, comitetul nostru național a candidat pe fostul deputat al Orăștiei, dl Dr. Aurel Vlad, un alt fruntaș strălucit al neamului nostru. Dl Vlad a dat în trecut dovezi de o deosebită putere de muncă și vitejie în dieta din Pesta pe timpul, când era singurul deputat naționalist și ținea piept cu haita șovinistilor urlători de-acolo.*

Cercul Sasca-montană are 1500 alegători, dinre cari 1300 români. Alegătorii noștri, toți naționaliști vrednici, vor fi fala noastră având deputat pe dl Vlad și totodată vor arăta acum cu vârf și îndesat, ce-ă așteaptă în viitor pe acei ticăloși, cari își vor mai da voturile străinului sau vândutului, care vrea să li se jure.

S'au găsit și niște slugi de-ale guvernului dușman nouă, cari candidauză. Unul e Korkas, prețor în Zam, altul un avocat Lincza. E o betjocură pentru Români noștri banăteni, că aceștia îndrăznesc să viseze a ajunge deputați aleși de Români. În lături cu ei!

Trăiască deputatul nostru Dr. Aurel Vlad!

Din dietă. Pășunile comunale. Ministrul de agricultură a încercat un nou atentat contra Românilor, prezentând un proiect de lege, care rapia țărănilor pământul pentru a face din el pășuni puse la bunul plac al grașilor, baronilor și tuturor „domnilor” scapătați. Deputatul nostru dl Dr. Ștefan Pop și-a ridicat glasul în dietă și a protestat cu cea mai mare tărie împotriva acestei fărădelegi planuite împotriva țărănilor noștri. El a arătat, că da, le trebuie țărănilor pășuni pentru vite, dar aceasta să fie cumparată de stat din bunurile nemeșești, ale statului și ale bisericii catolice, și pusă apoi la îndemână țărănilor.

Ministrul a fost silit să-și retragă proiectul, ca să-l schimbe.

Advocații jidano-maghiari din Arad contra Românilor. Camera advocaților din Agria a cerut dela camera celor din Arad să protesteze împotriva proiectului de lege electorală prezentat de Lukaci. Advocații jidano-maghiari din Arad au răspins cererea colegilor lor, căci ei sunt contra unei legi, care să dea și Românilor dreptul de alegător.

Se va mai găsi oare Român, care să deschidă ușa cancelariei vr'unui avocat jidano-maghiar din Arad? Ar fi un nemernic, căci ar lucra împotriva sângelui său propriu.

De-ale episcopiei păgâne. Vicarul numit pentru parohiile române din Săcuime, furate dela arhidieceza Blajului, a vizitat comunele acestea, slujind pretutindeni în limba maghiară. Aceasta e însă împotriva hotărârii Papii dela Roma, care a spus, că în limba maghiară nu se poate face slujbă sfântă. Va fi știut el pentruce. Până acum n'am aflat nimic, că parohienii să fi protestat împotriva acestei călcări de lege. Ar fi trist, dacă n'ar face-o.

Cu atât mai brav s'au purtat însă vrednicii noștri Români din *Culceul mare*, comitatul Sătmăruului. Când a venit unul Ghentși, un ticălos de Rutean renegat ca să li se prezinte ca protopop, Români l-au luat cu huideo! Renegatul a șters-o iute.

Iară jandarmii! Țăranul Ioan Sârbu din Ogradna (comit. Caraș-Severin) era dator la o bancă. Apropiindu-se terminul să plătească polița (cambiu), vru să plece la oraș să vândă doi boi, căci bani nu avea. Când trecu pe dinaintea primăriei, primarul și cu un jandarm îl opriră să plece cu boii, pentrucă nu și-ar fi plătit încă dările. Inzadar le spuse bietul om, că are acasă și vaci, cari sunt mai mult vrednice decât darea restantă, jandarmul nu-l lăsă. Țăranul împotrindu-se însă de nou, jandarmul l-a străpuns cu baioneta culcându-l mort la pământ. După cel omorât rămâne o nevestă cu doi copii.

Un nou partid maghiar? Andrași, fostul ministru de interne pe timpul coaliției, a început să facă propagandă pentru înființarea unui partid nou. În scopul acesta Justiții și Coșutiștii ar trebui să se lapede de cererea lor, ca Ungaria să se rupă cu totul de Austria și numai împăratul să rămână domnitor și al Ungariei. Înființându-se partidul cel nou, sute de deputați din partidul guvernamental — bine înțeles și Sașii — ar alergă în partidul cel nou, căci la el ar fi și ciolanele având majoritatea (fiind cei mai mulți).

Turcii au un proverb: ac chepec, cara chepec, ielusive chepec dir. Câne alb, căne negru, căni sunt amândoi. Așa și partidele jidano-maghiare.

Croații se mișcă din nou. Fruntașii națiunii croate vor începe cât mai curând cu tărie lupta contra comisarului maghiaron. Partidul autonom croat a hotărât să roage pe Croații și Slovenii din Austria, ca să înceapă de nou obstrucția în Reichsrat-ul (dieta) din Viena, dacă împăratul nu-i va scăpa de asupririle guvernelor din Pesta.

O necuviință săsească la adresa grănițerilor noștri. Dl Neugeboren, redactor la o foaie jidani și deputat săsesc din Sibiu a săvârșit o necuviință la adresa grănițerilor noștri din Năsăud. El susține, că noi Români n'am avea drept la munții noștri, furați dela noi de inaintașii Sașilor de azi, și indeosebi n'am avea drept la averea universității (comunității) numite (pe nedrept!) săsești. Căci și urmașii grănițerilor din fostul regiment român dela Năsăud se împotrivesc guvernului, care vrea să-i silească să-și împartă averea lor comună cu tot gunoiul venetic așezat printre ei.

Deosebirea între Sași și grănițerii noștri e ca între cer și pământ. Grănițerii sunt stăpânii pământului lor de pe timpul când strămoșii noștri nici nu vorbeau încă limba română, ci pe cea dacă. Ei și-au întărit dreptul de proprietate în timp de o sută de ani prin sângele vărsat pentru patrie și împărat pe câmpurile de războiu ale Austriei, Germaniei, Franței și Italiei, când strămoșii Sașilor se fereau de armată răscumpărându-și cu bani dreptul de-a sta lângă frânele lor. Când au venit Sașii pe pământul nostru românesc, hotărârile regiilor Ungariei de pe-atunci spuneau lămurit, că munții și pădurile le pot folosi împreună

nă cu Români. Că noi am căzut așa de tare, încât le-am plătit și pe popii lor, și pe funcționarii lor ca pe niște trântori, e o rușine pentru noi Români, dar vom spăla-o, căci o șinem minte.

Așa dară mai domol cu drepturi „săsești”, căci acestea n'au existat niciodată!

Războiul din Balcani.

De pe câmpul de luptă. — Adrianopol, Ciorlu, Galipoli. — La Ianina. — Scutari (Scodra). — Intre aliați. — Tratatule de pace. — Conflictul românobulgar. — Rusia și Austria.

De pe câmpurile de luptă sunt știri tot mai puține. Armatele dușmane sunt oboseite, stoarse de vlagă, timpul a fost de o asprime aproape neobișnuită în părțile acelea cu mult mai înspre meazăzi decât România. Vifore cu zăpezi, frig mare au amorțit pe soldații nu prea bine îmbrăcați și la Bulgari și rău hrăniți. Turcii își aduc de-ale mâncării pe mare, pe când Bulgarilor le trebuie mult timp până să aducă câte ceva cu cară trase de bivoli. De aceea mai ales în armata bulgară bântuie boalele, cari seceră multe vieți.

La Adrianopol Sucri-Pașa, comandantul, se ține fără să-i pese de bombardare. El a telegrafiat de nou, că are tot ce-i trebuie și că Bulgarii și Sârbii nu îndrăznesc să se apropie de întăriturile cari înconjoară cetatea. Un aviator rus trecând în aeroplan peste Adrianopol a fost silit să aterizeze în oraș. El a fost împușcat ca spion. Dela Galipoli nu sunt știri de lupte. La Ciorlu armatele dușmane sunt aproape de încercare.

La Ianina Grecii nu fac nici o ispravă, cu toată acum de curând au vestit o nouă biruință grecească, cu prilejul căreia Turcii ar fi pierdut 180 de morți, iar Grecii au avut numai 4 (?) răniți.

În Albania Giavid-Pașa, despre care am scris și în numărul trecut, a strâns rămășițele armatei turcești de pe-acolo și întărit și cu vre-o 15 mii de Albanezi a ocupat dela Sârbi orașul Prejba lângă lacul cu același nume.

La Scutari Muntenegrinii și Sârbii n'au mai făcut nici o mișcare, după atacul cel din urmă, în care au pierdut aproape zece mii de oameni. Regele Nichita continuă a trimite scrisori Țarului, ca să-l roage să-i ajute la încheierea păcii pentru alipirea Scutarilor la Muntenegru. Se vorbește chiar, că Grecii vor transporta pe corăbii alte trupe sârbești pe Marea-Adriatică la Scutari. Știrea nu se prea crede, căci le-ar trebui câteva săptămâni și până atunci e nădejde să se încheie pacea. Scutarii va rămâne Albanezilor, dacă nu cumva va cădea înainte de încheierea păcii în mâinile aliaților.

Hărăturile între aliați nu mai coatelesc. Într-o comună din Macedonia a fost o ciocnire între comitații bulgari, cari jefuiau, și între soldați greci. După o telegramă din Atena, soldații au omorât opt comitații, aceștia au omorât un soldat grec. În câteva gazete din Belgradul Sârbiei se fac Bulgarilor imputări mari pentru răcoimia lor. Bulgarii ar vrea să cuprindă și părți din Macedonia cucerite de Sârbi (ținutul Monastirului, Uscubului ș. a.), cu toată piciorul lor n'au călcat pe-acolo, ba chiar și unde au ajuns, au făcut ispășă numai cu ajutorul armatei sârbe, care luptă alături de ei la Adrianopol, Ciorlu și în Galipoli. În gazetele grecești se

eriu cu multe amănunte cruzimile săvârșite de Bulgari nu numai contra locuitorilor turci, ci și contra celor greci.

Cu toată Turcia a izbutit să capete hani (dela Italia 50 de milioane pentru Tripolitania), tratările de pace continuă mereu și știrile despre ele sunt mai numeroase ca cele despre lupte. Tratările se fac și între Turcia și Bulgaria, Turcia și Grecia, Turcia și Marile-Puteri. Ceva sigur nu se știe până acum, dar se spune, că pacea e mai aproape decum se crede. Condițiile ar fi tot cele ieșite la iveală pe timpul armistițiului, având să rămână Bulgariei Adrianopolul, cu toate protestările poporului turc, Greciei Ianina și inzulele egeice afară de cele dela gura Dardanelor, iar Muntenegrului niște orașele din partea răsăriteană a Albaniei, în schimbul Scutarilor, pe care îl vor avea tot Albanezii. În Albania însă e greu să se hotărască ușor, căci Albanezii, cari sunt acum în parte înarmați, se mișcă și par gata a lupta cu tărie împotriva celor care ar vrea să micșoreze țara.

Conflictul româno-bulgar nu e terminat. România a primit mediațiunea Puterilor, adică ministri acestora să încerce singuri a împăca pe cei doi vecini, fără ca hotărârea Puterilor să fie obligatoare pentru Români. Bulgaria, ca să mai amâne, a cerut arbitrajul, adică aceea ce vor hotărî Puterile să împlinescă și România și Bulgaria. Bulgaria are nădejde, că Rusia nu se va învoi, ca România să capete Silistra. Tratările de pace în conflictul româno-bulgar e vorba să se facă la Petersburg, capitala Rusiei.

Incordarea cea mare între Austro-Ungaria și Rusia a mai slăbit, așa că scrisoarea împăratului nostru trimisă țării rusese tot pare a fi avut un rezultat bun. Țarul ar vrea pace, căci săptămâna aceasta au început serbările jubileului de 300 de ani, decând pe tronul Rusiei e casa Romanoff. Intre Rusia și Austria vor urma tratări directe (fără amestecul altor Puteri) cu privire la Muntenegru și Serbia, adică cu privire la Scutari. Poate că în săptămâna aceasta să se înceapă demobilizarea trupelor ruse dela granița austro-rusă și îndată după ce rusească va umă și demobilizarea austriacă în Galizia, trimițându-se rezerviștii acasă. Trupele noastre mobilizate la granițele Sârbiei și Muntenegrului nu se vor bucura

încă de aceasta demobilizare până nu se va vedea, ce se va alege cu pacea din Balcani și cu Albania.

Cu aceasta însă pacea Europei încă tot nu e asigurată, căci se pot naște și alte încurcături. De aceea Marile-Puteri se pregătesc mereu de întărirea armatelor lor.

Pentru autonomia Macedoniei. Duminică s'a ținut în București o mare adunare națională, chemată de Liga Culturală. Toți vorbitorii, între cari președintele Ligei, dl Virgil Arion, secretarul Ligei, dl Gh. Bogdan-Duică, președintele Societății macedo-române, dl Dr. Leonte, au cerut, ca guvernul să facă cât mai curând pașii trebuincioși, pentruca Macedonia să aibă autonomie și să nu fie sfâșiată între cei trei aliați balcanici, căci aceasta ar însemna peirea Românilor de-acolo.

Congresul albanez din Triest. Duminică s'a început marele congres albanez, compus din reprezentanții acestui viteaz popor veniți din Albania, Epir, Macedonia, Italia, România și America. Sunt mulți foști generali și guvernatori turci. Președintele cetește telegrame de salutare, între cari și una a ministrului nostru de externe. O scrisoare sosită din Scutari cel bombardat de Sârbi și Muntenegrini spune: Am bătut armata sârbă la Brdița, luând 600 de prizonieri și sute de Sârbi și Muntenegrini zac grav răniți la San-Giovani de Medua (port lângă Marea-Adriatică). Armata sârbo-muntenegreană e cu desăvârșire sleită. Cerc de împrejurare împrejurul Scutarilor nu mai este. Noi avem mai multe provizii (de-ale mâncării) decât dușmanii așa că am fost în stare să trimitem o mie de saci de făină la Miridita (ținut muntos locuit de Albanezii miridiți).

Delegatul Fan Noli spune, că dorește din inimă să se întoarcă acele timpuri, când Albanzii luptau alături de Români și Maghlari sub comanda viteazului Român Ioan Huniadi. Numeste pe împăratul nostru „împăratul mântuitor”. Toți vorbitorii își arată mulțumita față de împăratul nostru și Regele Italiei, cari îi sprijinesc în lupta lor pentru neatarnare. Afară de aceea vorbesc cu multă recunoștință despre România, care i-a ocrotit pe Albanezii duși acolo și i-au lăsat să-și desvolte limba.

Dela Români din America.

Dl Iosif I. Schiopul, fost redactor la „Tribuna” din Arad și acum cu locuința în America, a publicat în gazeta „Universul” din București un articol despre Români din America. În cele următoare dăm și noi o parte din acest articol, care arată starea fraților nostri de-acolo.

Numărul Românilor din America îl socotește dl Schiopul de aproape o sută de mii, dintre cari abia două mii de vor fi sub vârsta de 14 ani și cel mult zece mii peste 45 de ani, așa că aproape 90 de mii sunt în vârstă, când omul e mai în putere.

Poporațiunea românească de azi din America e schimbătoare, căci se premenește mereu cu emigranți noi, cari vin în locul celorce, după o ședere de câțiva ani, se întorc acasă. Iar numărul celorce vin este întotdeauna mai mare decât numărul celorce pleacă acasă, așa că numărul imigranților*) români va crește mereu și va crește cu deosebire după ce mișcarea de emigrare se va porni și în ținuturile românești mai sărace din Ungaria.

Ar fi o greșală însă, dacă întorcerea atâtor emigranți români am socoti-o pricinuită numai de dragostea de țară și de dorul după cei rămași acasă. Poate că tot așa de mult îi îndeamnă să se rentoarcă acasă greutatea de-a întemeia în America familie. Pătura noastră țărănească, cea mai sănătoasă pătură socială românească (cei 100 mii de Români din America sunt aproape toți țărani) nu se căsătorește cu femei străine de neam nici acasă, nici în străini, iar în America numărul femeilor române este de tot neînsemnat în asemănare cu numărul bărbaților. Numai unii dintre așa numiții intelectuali (cei cu carte mai multă) s'au căsătorit cu străine: unul a luat o Slovacă, altul o Unguroaică, al treilea o Săsoaică, al patrulea o Germană și unul o Americană. Urmarea a fost, că copiii nici unora din aceștia nu știu nici o vorbă românească.

În lipsa aceasta de femei române potrivite de-a fi nevestele muncitorilor nostri harnici avem să căutăm una dintre cauzele întoarcerii Românilor în patria veche. Și tot în aceasta lipsă și nu în slăbirea simțământului religios-moral își găsește

*) Imigrant se numește cel ce intră în țară, emigrant cel ce pleacă din țară.

Cu paloșul.

63

Stăruiește din vremea descalcatului Moldovei
de
Kaia Rosetti.

(Urmas).

— Dar săgețile păgânilor nu ajung ele care pe ai noștri? întrebă Gheorghiiță întorcându-și calul și îndreptându-se spre Toma Alimoș.

— Doamne ferește, bălțile au o lungime de cel puțin patru bătai de arc, răspunse Ioniță. De ar fi merinde ar putea rămâneă Jupâneasa în liniște acolo și până la anul.

— Ai întâlnit străjile noastre?

— Da, ele se află acum la vre-o douăzeci de bătai de arc. Au popăsit lângă un viediu și mi s'o părut că fac pregătiri de otac.

Ajungând lângă Toma Alimoș, se oprimă cu toții și Ioniță puse și pe Voievod în cunoștința celor povestite de Gheorghiiță.

— Cam câți Tătari rămas-au dincoace de Nistru? întrebă Toma.

— N'o trecut nici un Tatar dincolo de Nistru, răspunse flăcăul, toți sunt de astă parte a apei și au cu dânșii toate cărdurile de vite răpitate de ei. De pe tapșanul nostru le vedem bine; moș Stanciu Herginelegiu făcă azi dimineață socoteala, că trebuie să fie peste douăzeci de mii de capete de vite mari numai.

— Dar de ce nu au trecut dincolo?

— Când au ajuns la Nistru, au văzut că apa o venit mare de tot, pe semne în urma unor ploii cumplite, căzute departe în sus, pe la obârșia ei. Dincolo se vede altă tabără mare de păgâni.

— Cam câți să fie? mai întrebă Alimoș.

— Cel puțin douăsprezece mii de partea asta, răspunse flăcăul și tot atâția dincolo de Nistru. Acei din partea asta sunt împărțiți în două cete: una mai mică, ca o treime din numărul lor, păzește vitele, iar rămășița păzește pe Jupâneasa.

— Departe sunt vitele de locul, în care se află Jupâneasa?

— Vitele pase chiar pe malul Nistrului, pe o întindere care cu greu ai putea-o încunjură într'un cias, călare pe un umblător bun. Tapșanul pe care se află Jupâneasa poate să fie la douăzeci de bătai de arc de capătul dela deal al locului unde pase vitele. Tătarii care păzesc vitele fac cerc împrejurul lor, acei care păzesc pe Jupâneasa stau tăbărăți grămadă.

— Cum o ajuns Jupâneasa pe acel tapșan?

— Am dat de Tătari înainte ca ei să ajungă la Nistru, astăzi în zori de ziua. Ei atunci încă nu știau că apa venise mare și că nu vor putea trece; singura lor grijă eră să vadă cărdurile de vite pe celalalt mal. Deci, pe departe au grăbit mersul lor și acel al cirezilor, iar pe de alta au trimes împotriva noastră vre-o patru mii de ai lor ca să ne ție pe loc. Ne-am hărțuit cu ei ca vre-o două ceasuri: când îi alungam noi pe ei, când ei pe noi. Dar

explicarea și faptul, că la unii viața familiară e destrăbălată și că se încheie atâtea căsătorii nepotrivite în ce privește vârsta mirilor.

Românii noștri din America nu sunt mai răi sau mai imorali decum sunt ceilalți Români de-acasă. Se găesc și între ei, cum se găesc între cei de-acasă, și oameni răi și imorali, poate mai mulți chiar decât acasă. Dar în America sunt mai nepriincioase condițiile pentru întemeierea unei căsnicii. Condițiile acestea încep însă a se îndrepta. Cei întorși acasă, vin iară în America cu neveste și nu mai pleacă. Se înmulțesc încetul cu încetul căsniciile românești și populațiunea română va ajunge tot mai statornică. Românii vor uita tot mai mult de cei de-acasă, pentru că copiii lor, născuți în America, îi vor lega de țara, în care au văzut lumina zilei; și tot mai mic va fi numărul celor care se vor întoarce acasă, fără ca numărul imigranților noi să scadă. Tot mai mult vor slăbi legăturile celor din America cu cei rămași acasă și tot mai mult va seca izvorul bogat, din care an de an curg milioane nenumărate — peste 30 de milioane bani românești! — în vechea patrie. Copiii celor cari azi mai știu românește vor uita pe încetul vorba românească și noua generație, născută în America, va fi cu desăvârșire pierdută pentru neamul românesc.

Imigrarea românească nu va scădea nici în urma nouălor legi americane, cari opresc imigrarea tuturor analfabeților trecuți de 15 ani. Și până acum doară nici 20 la sută dintre imigranții români n'au fost analfabeți! Legile cele nouă americane, oprind pe analfabeți, vor avea drept urmare, că din Ungaria vor pleca tot mai mult cei mai culți dintre țărani noștri.

În gazetele noastre românești de ani de zile se repetă tânguirea, că Românii noștri emigrează la America, unde se strică sau se perd fără urme. În sinoadele noastre bisericesti, în adunările populare mereu se pomenește de emigrațiunea românească, dar până acum nimeni nu s'a gândit să se informeze la fața locului despre viața acestor frați pribeghi și să caute mijloacele, prin cari să se păstreze firea lor românească, după ce plecarea lor nu o poate nimeni împedea.

Slovacii, Sârbii și Maghiarii din Un-

garia an de an sunt cercetați de comitații lor de-ucasă. Acum de curând, în luna Noiembrie 1912, Slovaci nu nimic lumea americană prin strălucirea, cu care au primit în orașele locuite de Slovaci pe deputatul slovac din dieta din Pesta, pe dl Dr. Paul Blaho. Azi, Slovaci sunt cel mai bine organizat popor străin din America.

Românii din America au fost lăsați în grija sorții. Cele două mitropolii, dela Blaj și Sibiu, au trimis în America preoți mai mult ca să scape de ei, iar de cei cari își împlinesc chemarea de preoți cu sfințenie, nu interesează.

Tot ce este astăzi românesc în America s'a clădit și este susținut numai de muncitor. Societăți de ajutoare, parohii și biserici românești, împreună cu un buget anual de aproape 500 mil de coroane, — totul este rodul bieților muncitori români, cari din prisosul lor câștigat cu muncă grea trimit acasă, în Ardeal, nenumărate milioane, contribuind în cea mai mare măsură la desrobirea moșilor române din mâinile creditorilor și la cumpărarea de moșii nouă. Se poate zice, că cel puțin a treia parte din pământul cumpărat de Români din Ardeal în timpul din urmă s'a cumpărat cu bani românești din America.

Nota red. Dl Schiopul făgăduiește a mai scrie în „Universul“ despre Români din America. Corespondentul nostru din București va aduce la cunoștința cetitorilor noștri și articolele, cari vor mai urma.

Ce scriu alte gazete?

„Gross-Österreich“ din Viena scrie sub titlul *Înșelăciunea cu reformele maghiare electorale* următoarele:

Proiectul de lege pentru reforma electorală, pe care l'au prezentat dieței defaimatul*) Lukaci și Tisa, dușmanul ascuns al Austriei, a fost pentru naționalitățile nemaghiare cu mult mai rău decât legea cea veche, care e încă în ființă. În proiect erau cu totul două dispoziții (hotărâri), cari făceau încâtva cu puțință naționalităților să câștige mandate pentru dietă. Aceste dispozițiuni erau: 1) orice

*) „Gross-Österreich“ întrebuințează aici o vorbă, pe cari n'o putem da, căci pentru ea fostul secretar de stat Drji s'a ales cu o bună temniță. *Culeg.*

celălalt, care știe parte și are o moșie de opt jugăre, în țara alegător, și 2) orice proprietar, care nu știe parte, dar are moșie de șasesprezece jugăre, îndă să aibă dreptul de alegător.

Atunci veni contele Betlen Istvan, un govinnist furios din Ardeal, și ceru în gazeta „Maghiar Hirap“ în mod gălăgios schimbarea acestor dispozițiuni, căci ele ar aduce pe Maghiarii din Ardeal în primejdia de-a fi majorizați (intrecuți) de Români. Și așa Lukaci a primit propunerea, ca dreptul de vot să nu fie legat de proprietatea de opt sau șasesprezece jugăre, ci de o țară de 20 sau 40 coroane. *Acum însă înseamnă, că întreaga țărânie a naționalităților o jertă de dreptul electoral și că acum naționalitățile nici nu vor mai putea trimite deputați în dietă.*)*

În modul acesta s'înălțurată dela dreptul de vot uncul element conservator (care păstrează bunarânduca) și toată adunătura de vagabunzi a Ungariei, care a făcut cine știe cum șase clase primare, iar dreptul de vot li se răpește la nenumărați țărani cinștiți, cumiști, credincioși împăratului, cu toată că au o proprietate de opt până la treizeci de jugăre.

Din toate ținuturile naționalităților primim întrebări desnădăjduite, că oare în Viena nu se găsește nimeni, care să le dea naționalităților o mână de ajutor tocmai acum, în timpurile acestea însemnate, pentru schimbările acestea monstruoase să fie înălțurate și proprietatea de pământ să dea dreptul de vot?

Noi (cei dela Gross-Österreich) putem adăoga numai atât, că aici sunt în joc lucruri cu mult mai mari decum bănuiesc numai în Viena!

Mielia săvârșită în comisiunea, care s'a ocupat cu proiectul electoral, își va avea urmările sale, pe cari le vor suferi ceice au pricinuit-o. Stânca românească nu se va clădi și toți parazitii, cari încearcă să o sfărâme, se vor sfărâma înșiși.

*) Bucuria o mare și în Jidano-Bași, după cum se vede dintr'un articol publicat de un deputat al lor, care o plătit de o mare gazetă jidană din Viena. Schimbarea, s'a făcut pentru a lipsi de dreptul de vot pe Români și pe Slovaci, cari locuiesc în munți, unde pământul o puțin roditor, deci și darea e mai mică.

Jupâneasa pricepuse scopul lor și voiă cu orice preț să-i fie pe loc cu vitele, să nu le îngăduie trecerea până la sosirea ajutoarelor. Cu mare meșteșug, despărțindu-ne în trei cete, am izbutit să zăpăcim pe Tătarii care ne stăteau în potrivă și, lunecând ca șopârta printre păgâni, să ajungem aproape de grosul lor, lângă Nistru. Cum ne-am aproiat de apă, am văzut de departe că o venit mare de tot, și ca până în două sau trei zile n'ar fi cu puțință s'o treacă Tătarii. Jupâneasa cunoștea bine locul și, aducându-și aminte de tapșanul incunjurat de bălți, iar ne-o despărțit în trei cete și cu ele s'o hotărât să-l apuce și să-l fie până la sosirea Dumitale. S'o prefăcut că vrea să tăbărească asupra păgânilor, când într'un loc când în altul. Când i-o văzut bine încurcați și înșelați, o strins răpede cetele împreună și s'o răpezit de-am apucat capătul drumului care duce, printre bălți, la acel tapșan. Aice parte din noi am descălecat și, cu arcurile, am ținut pe Tătarii la o depărtare bună, până ce s'au strecurat

ai noștri printre bălți: apoi cu încetul l-am urmat și noi.

— Pierdut-ați oameni mulți? întrebă Gheorghiiță.

— Numai trei morți și vre-o două-zeci de răniți, din cari nici unul n'o căzut în mâinile păgânilor.

— Cât mai este de aice la Nistru?

— Două până la trei ciasuri de umblet bun.

Toma Alimoș făcu un semn și oștenii care-l incunjurau, toți nerăbdători să afle vești, se depărtară, rămânând lângă dânsul numai căpeteniile și călătorii noștri.

— Dumnezeu este cu noi, zise Voevodul. Venirea mare a Nistrului are să fie pricina peirii Tătarilor și a izbânzii noastre; mă gândesc să popăsim și să hrănim caii în locul în care au descălecat străjile noastre. Pe la miezul nopții vom încăleca și vom merge cu toții împreună până aproape de apă, la care trebuie să ajungem, înainte de revărsatul zorilor și unde ne vom despărți în două cete. Cea mai slabă

va lovi pe Tătarii, care păzesc vitele. Lovirea va trebui să fie cât de neașteptată și cât de puternică, se va face cu zgomot mare, chiote prelungite și sunete de trâmbiți. Este de crezut că Tătarii care păzesc pe Jupâneasa vor trimite numaidecât ajutor tovarășilor lor și atunci trebuie să ne aflăm destul de aproape spre a năvăli asupra lor și a-l pune pe fugă. Odată împreună cu ceata Jupănesei vom fi peste șase mii de oșteni și socot că șase mii de Codreni și de Lăpușeni plătesc nu numai cât douăsprezece dar și cât douăzeci și patru de mii de Tătari.

— Ne cunoști Dumneta, căci ne-ai mai văzut la treabă, zise Băncilă, și cu mila lui Dumnezeu ne vei mai vedea astăzi și-ți vom dovedi că nu ne-am muiat de atunci.

— Să mergem, zise Toma, căci caii sunt slămani și așteaptă popasul cu nerăbdare.

Peste o jumătate de cias întreaga oaste descăleca pe marginea unui rediu mare de sălcii și plopi, lângă care era un iaz

Literatură și știință

Mexico.

Din cele câteva știri publicate de noi s'a văzut, că în Mexico a fost o revoluție nouă, care a costat viața președintelui republicii, a fratelui lui și a multor mii de oameni. Statele-Unite din America de Nord au început să mobilizeze și sunt gata să trimită chiar oștire, care să apere interesele cetățenilor lor. Căci în Mexico sunt mulți cetățeni din Statele-Unite, duși acolo pentru totfelul de întreprinderi comerciale și industriale, de cari Mexicanii nu se arată harnici. Se poate, ca despre aceasta să pomenim de-aici înainte mai des, de aceea dăm cetitorilor nostri câteva amănunte privitoare la ea.

Țara Mexico, a cărei capitală se numește tot *Mexico*, e în America centrală (de mijloc), formând legătura între America de Nord și de Sud (meazăzi). Dela Mexico spre meazăzi sunt alte republici mai mici, unde e și strămoșia îngustă delă Panama, pe care au tăiat-o Americanii din Statele-Unite pentru a putea trece cu vapoarele din Oceanul Atlantic în cel Pacific (liniștit).

Mexico a fost până la anul 1519 când au venit Spaniolii acolo, o împărăție mare, locuită de Indiani. Cultura poporului era pe o treaptă foarte înaltă, ei cultivau pământul, făceau negoț, aveau meserii, chiar fabrici, o armată bine organizată, dar fără arme de foc, pe cari nu le cunoșteau. Orașele lor erau pline de palate, unele mai frumoase chiar decât cele din orașele europene. Templele (bisericele) lor păgâne erau de toată frumusețea. Și acum călătorii admiră ruinele clădirilor rămase de pe timpul neatârării indianilor.

La anul 1519 a venit Spaniolul Cortez în fruntea unei armate mici spaniole și a cucerit capitala Mexico și după ea țara întreagă. Ceeace l-a ajutat la cucerire au fost pe de o parte neînțelegerile dintre Indiani, pe de altă parte tunurile și puștile, de cari Indianii nu mai văzuseră. Ei nu cunoșteau nici caii, așa că văzând pe călăreții spanioli credeau și mai mult, că e vorba de niște oameni căzuți din cer. Dela anul 1519 până la anul 1822 Mexico a fost o

colonie spaniolă. În mijlocul Indianilor s'au așezat mulți Spanioli, cari au asuprit pe poporul bășinaș în modul cel mai barbar, încreștinându-l totodată. În anul 1822 în urma unei revoluțiuni, Mexico s'a rupt de Spania și a devenit neatârnat. De-atunci și până 'n ziua de astăzi revoluțiile n'au încetat în aceasta țară frumoasă. Toate luptele erau purtate nu pentru întărirea țării, ci numai de cei lacomi să ajungă în capul țării. În anul 1863 a plecat, la îndemnul împăratului francez Napoleon al III-lea fratele împăratului nostru, *Maximilian*, la Mexico, fiind ales de o parte a Mexicanilor împărat. Nenorocitul Maximilian n'a împlinit însă nici patru ani pe tronul Mexicului, căci o revoluție mare i-a luat domnia iar noul președinte republican a pus să-l împuște.

Azi Mexico e republică și are vre-o 14 milioane de locuitori, cu toată e de vre-o șase ori cât Ungaria.

Clima e ferbinte, mai ales spre țărmurii mării, mai înlăuntrul țării, unde suprafața e mai ridicată, e tot caldă, dar sănătoasă. *Suprafața* pământului e și șesoasă, dar dealungul Mexicului se întinde un șir de munți cu vârfuri, cari trec de șase mii de metri, așa dară aproape cât trei Negoi de-ai nostri puși unul peste altul. Intre munții aceștia sunt mulți *vulcani*, ale căror erupțiuni fac de multe ori mari stricăciuni.

Pământul e foarte rodnic. Toate plantele climoi ferbinți ca și cele delă noi cresc cu înbelșugare. De asemenea animale și minerale. Dar cu toată bogăția aceasta a firii, locuitorii se sfășie adescori între ei, cum fac și acum și cum au făcut și acum doi ani. Din cele 14 milioane de locuitori, abia două milioane sunt de origine (de neam) din Europa, mai ales din Spania, celelalte douăsprezece milioane sunt urmașii vechilor Indiani subjugăți de veneticii veniți peste ei. Pe lângă aceștia mai sunt și Negri, aduși mai de mult ca sclavi din Africa, apoi tot felul de corcitură între Albi și Negri, Albi și Indiani, Negri și Indiani, așa că privind într'o grămadă mare de popor mexican vedem fețele lor colorate când mai alb, când mai gălbui, arămiu, cenușiu și negru.

Indianii au pielea de culoare roșie-brună, părul negru ca peana corbului, alb ochilor e gălbui. Trupul e foarte bine des-

voltat, mâinile și picioarele sunt mici. Ei între ei sunt veseli, față de *Creoli* (așa le zic Albilor) sunt bănuitori. Nici nu e mirare, căci sunt sugrumătorii libertății lor. De fire sunt tari. Indianul nu știe ce e oboseala, rănile cele mai grele se vindecă la ei ușor. Unui Indian cu capul spart și cu creierii eșii nici că-i pasă, căci se vindecă. S'au văzut Indiani cu plămâni străpunși de două trei ori cu cuțitul, și n'au murit. Unuia i-au eșit splina în urma unei răni. Neputând fi așezată la loc întregă, medicul a tăiat o bucată din ea și Indianul s'a vindecat. Un deget sau chiar un picior strivit cu totul îl taie medicul fără ca Indianul să clipească din ochi. Ei beau foarte mult rachiu, fără ca acesta să le strice, pecând Europeanul, care are în țările calde patima beției, pierde în timp scurt.

Insușirile minții nu le prea sunt dezvoltate. Sunt mulți între ei, cari învață chiar la universitate. Dar procopseală mare nu fac.

Imbrăcămintea e simplă: bărbații poartă niște cioareci scurți până la genunchi, de piele de cerb sau de pânză aspră, un surtuc (scurteică) strânsă peste mijloc cu un brâu, pe cap o pălărie de paie, în picioare niște opinci. Cămașe și alte haine nu cunoaște. Un țol de lână îl iau peste umeri în timp de ploaie sau când ajung pe munți, unde e frig. Femeia e îmbrăcată într'o ile ca un sac. Peste aceasta pun un fel de lepedeu, care are o gaură pentru cap și două găuri pentru brațe.

Locuința e o colibă de lemn în ținuturile calde, de cărămizi nearse în ținuturile mai ridicate. Coperișul e de frunze, de lut și la munte chiar de șise.

Ocupațiunea lor e cultura pământului, creșterea porcilor și a galițelor (păsărilor de curte). Imprejurul căsii au o grădină de pomi. Mâncarea lor e simplă. La nici o masă nu lipsește pâinea de cucuruz amestecată și cu piper.

Toți Indianii sunt oameni liberi, cari își aleg ei pe funcționarii comunali. Ei sunt creștini romano-catolici și au grije, ca preotul lor să fie totdeauna Indian. Dintre ei s'au ridicat și generali, ba chiar și președinți de republică. Cu toată sunt în număr cu mult mai mare decât Creolii (urmașii Spaniolilor), n'au ajuns să fie ei stăpânii țării, lipsind unirea dintre ei. Afară de aceea ei vorbesc mai multe limbi.

cu apă limpede, alcătuit din scurgerea unor puternice izvoare. Șălele fură luate de pe cai, iar aceștia fură apă și apoi prioniți și hrăniți. Traistele se deslegară și oștenii întinși pe iarbă făcură cînste merindelor puse în ele de gospodine.

Toma Alimoș dădu poroncă să nu se aprindă nici un foc și, îndată după ce oamenii mâncară, trimise trei puternice străji cu poroncă ca fiecare din ele să se oprească la câte douăzeci de bătaii de arc și să rămâie acolo toată noaptea cu caii însuați. Aveau poroncă să fie în atingere una cu alta și să aibă, înaintea fiecăreia, la cinci bătaii de arc, un număr îndestulător de străjări cari să se schimbe din cias în cias.

Nu trecuse o jumătate de cias după plecarea străjilor și în otac domnea liniștea cea mai desvârșită: oștenii deprinși din copilărie a se folosi de cea mai mică clipală de odihnă de care puteau să aibă parte, dormeau duși. Singur hotnogul de când și Gheorghiuț erau trezi. Pleoapele căpitanului rămaseră neclintite de

somn, gândul îi era la mamă și acel gând stârnea în pieptul lui remușcarea.

Ea fusese pentru dânsul mai mult decât este în deobște chiar mama cea mai iubită. Dacă cu drag își aducea aminte de îngrijirile și de dezmiertările ei cele dulci, de graba și de agerimea cu care ea îi ghicea și-i împlinea dorințele, de chipul cum îi păstrase și-i sporise starea, își aducea aminte că ea îl pusese pe cal, îi dăduse paloș și sulită în mână, că alături cu dânsa înfruntase păgânul pentru întâia oară, că lângă ea își căpătase întâia rană, că paloșul ei întinsese la pământ pe Tătarul care-l rănise. Ea făgăduise lui Voicu că va fi mamă și tată copilului lor și se ținuse de cuvânt.

Mama lui era femeia cea mai frumoasă ce o văzuse pe lume, nu-și putea închipui îngerii din ceriu decât cu tresăturile ei. Mama lui era o sfântă: nici odată minciuna nu necinstise buzele ei, nici odată nevoiesul nu ceruse delă dânsa ajutor în zadar, nici odată ea nu scăpase prilejul să facă

un bine, să aline o durere. Mama lui era ființa cea mai înțeleaptă, ea avea înțelepciunea cea mai înaltă ce o cunoscuse. Toate sfaturile ce-i dăduse erau sfinte, nici odată nu o văzuse înșelându-se în judecățile ei; bărbații cei mai însemnați din țară căutau sfatul Jupănesci*) Șalga și se grăbeau să-l urmeze. Mama lui sădise în inima lui numai simțiri alese și frumoase, după chipul simțirilor ei.

Când venise în Codru vestea despre cele urzite de Părintele Isaia, cine decât mama lui îl împinsese să făgăduiască călugărului întreg ajutorul lui, cine rostise cuvintele: Dumnezeu în ceriuri, cînstea și binele neamului pe pământ?

Și el cum se purtase cu o astfel de mamă? Ca un copil răsfățat.

*) În vremurile mai vechi se zicea *Doamna* numai soției Principelui. Soțiile boierilor, erau numite *jupănesci*, boierii *jupăni*. Azi tot omul e *domn* sau *doamnă*, iar numirile *jupăni* și *jupănesci* le mai foloim numai în bătătură pentru Jidani, Sași și unșoriși Unguri.

De pe câmpul de războiu.

— Vezi descrierea chipului mai jos. —

Știa că mama lui nu vede cu ochi buni curtea care o făcea Florică Vișin, despre care zicea că nu va iubi nici odată pe nimeni decât însuși pe dânsa. Gheorghită cam bănuia că mama lui are dreptate și judecă pe Florica drept, dar totuși, fărâncat de ochii ei cei vineți, fugea de mamă și de certările ei și își căznea mintea pentru a găsi prilejuri să vadă pe Florica.

Și iată că acum fiindcă, ca un nebun, se dusese să-i vorbească noaptea la gard și se făcuse de râs atât el cât și Bibire, mama lui înfrunzise moartea pentru a recuceri o parte din averea lui.

Și nu-și putea ascunde, că răspunderea primejdii în care se afla Șalga cădea asupra lui, căci de ce ar fi găsit acasă la soșirea vestei despre răpirea cirezilor, ar fi mers el în urmărirea Tătarilor și Șalga ar fi rămas la Gradishte.

Și grija pentru viața ei creștea cumplit în pieptul lui. În zadar își zicea că Tătarii n-au ce-i face, că nu pot pătrunde în locul

în care se află, că în ziua vor fi cu toții lângă dânsa și că toată lupta era un joc pentru atâția Codreni duși de un Căpitan ca Toma Alimoș. Grija creștea și povara ce simțea pe pieptul lui, tot mai greu îl apăsă.

Ură acum pe Florica, n'o mai găsea frumoasă și fi dat jumătate din avere ca să n'o fi cunoscut nici odată, era hotărât s'o lese lui Bibire. (Va urma).

Verbe înțelepte.

Cine cade singur, stă rău să plângă.

Cine poartă barbă, să aibă și pieptene.

Lacomul nu zice destul, de i-ar curge Ocul în gură.

Nu te uita la căciulă, ci te uită la făptură.

De pe câmpul de războiu.

— Vezi chipul de sus. —

În zilele noastre luptele războinice se poartă cu diferite arme, unele mai primejdioase decât altele. Între cele mai periculoase arme, ce răpun viața oamenilor, sunt și se numără puștile cu mașină, cari sunt în forma tunurilor, după cum se poate vedea în chipul de sus.

Aceste puști sunt purtate pe cai. Iar când e de lipsă, se iau jos, așezându-se pe pământ ca și tunurile. Cu o astfel de pușcă se pot da într-o minută șase sute de pușcături. Gloanțele se pot îndrepta atât drept înainte cât și în jumătate-cerc.

Chipul nostru de sus ne arată o parte a armatei bulgare, care se folosește de aceste puști. Soldații bulgari își pregătesc și probează armele, fiindcă în curând are să se înceapă lupta, care totdeauna costă viața aștor sute și mii de oameni...

(Urmare de pe pagina 5).

Citokii, adică urmașii Spaniolilor, cari se apropie de două milioane de suflete, formează așa zicând nobilimea (nemesimea) țării. Ei sunt iuși la fire, se înferbântă ușor, mândri, iubitori de petreceri și de jocul de cărți, care ruinează nenumărate familii în fiecare an. Nu muncesc bucuros. Frumos e la ei respectul copiilor lor față de părinții. Nici când tu va răspunde copilul unui Creol, fie bogat, fie sărac, când e chemat, numai ce?, ei totdeauna zice: ce poștește domnul tată? Ce poștește doamna mamă? Nici chiar feciorul însurat nu îndrăznește să fumeze în fața tatălui său. Când vorbește tata cu feciorul, acesta își ia pălăria de pe cap, iar de șede, se scoală în picioare. Nașii trebuie să crească pe finii lor, dacă acestora le mor părinții. Și cel mai sărac naș va crește pe finul rămas fără părinți ca și când ar fi copilul lui.

Pofta de mărire, o porneală spre cariere îi face pe Creoli să fie mereu neliniștiți, pentru a ajunge în slujbe înalte sau chiar în fruntea republicei. Aceasta e și cauza veșnicelor revoluțiuni, cari împiedică țara aceasta bogată să se ridice la locul, care i se cuvine.

Poezii populare.

Blăstăm.

Spune-mi măndro ce ți-i gânduț,
Că ești neagră ca pământul.
Că eu spun că ce mi voia,
De sunt galbin ca și ploaia.
Și mai vină să mă vezi,
Până ce-s holdele verzi.
Dacă prind a seceră,
Vei veni nu mi-i află.
Cine-a pus mândra pe ducă,
Frunza 'n codru nu ajungă;
Până-atunci să fie 'n pat,
Cu patru doctori la cap;
Și opt glăji de medicină,
Și cu sânge pe perină;
Și cu om la telefon,
N'aibă odihnă nici somn.
Doctorii să-i cheme 'n grabă,
Și de viu îl bage 'n groapă;
Și să-l mănecă vermiu viu,
Și ce să zic nu mai știu.
Cine ne-a despărțit lele,
Voci să nu scape de rele,
Și să moară de cuțit,
Să-l bată Dumnezeu sfânt,
Și să moară de inecat,
De Precesta neiertat;
Să umble pribeg în lume,
Moartea să-i fie de fume;
Și la cap nu-i pue cruce,
Că mi-ai fost copilă dulce;
Ai fost foarte tinerea,
Și-ai lăsat la voia mea.

Ioșif Zbrnel.

Glume și snoave.

Țiganul la solgăbirău.

Un Țigan fiind prins cu de furat, fu dus la solgăbirău. Eră pe vremea, când bătaea eră slobodă. Solgăbirăul începuse cercetarea, dar văzu, că Țiganul, deși prins, tăgăduște. Atunci porunci să-l pună pe Țigan jos și să-i tragă douăzecișicinci de zilele verzi de alun pe partea „cecalaltă”. Țiganul înspăimântat întrebă:

— Câte-ai poruncit Măria Ta să-mi

— Douăzecișicinci, răspunse solgăbirăul înciudat.

— Haoleo, Măria Ta, dar darnic mai ești la spinarea altuia, zice Țiganul, — de știam una ca asta puteau să moară toate găinile din sat și nu puneam mâna pe una!

Muiera leneșe.

Eră odată într'un sat un băiet cuminte și o fată proastă. Băiatul se întâmplă, că luă de nevastă tocmai fata leneșe.

El văzu, că o'a păcălit, dar nu zise nimic, ci în gândul lui: „Las' c'o scot eu în rândul lumii”. Băiatul avă o piele de oaie, pe care o ținea atârnată de un cuiu. Odată, când plecă la pădure, zise nevastei: „Tu nevastă, să scoli pielea aia să facă de mâncare mâne”.

A doua zi, femeia începă a se ruga la piele: „Scoală, tu piele, scoală, că vine bărbatu-meu și nu găsește mâncarea făcută!” Dar pielea pace.

La prânz veni omul. „Ce, n'a făcut pielea de mâncare?”

— Nu bărbate, nu.

— Ia-o în spinare, să-i arăt eu.

Muiera pune pielea pe ea. Omul o strânge la gât și la mijloc, ca să fie întinsă mai bine. Și unde-mi ia omul un par și se pune, dă-i, dă-i, dă-i cu parul în pielea de pe spinarea muierii. Ea, rabdă, cât rabdă, dar dela o vreme începă a zbiera, zicând:

— Las'o bărbate, l'as'o la naiba de piele, că fac eu de mâncare în locul ei!
Și așa a scos-o în rândul lumii.

Se plângea asară'n sat.

Se plângea asară 'n sat,
Într'un cântec legănat
Dragostea unui băiat:

Măndro, dorul dela tine
Preste multe dealuri vine
Și nu-l poate opri nime;
Nici cioban cu fluera,
Ceteraș cu cetera,
Nici codrul cu iedera!

Cine știe 'n care casă
S'a culcat inimă arsă
O copilă, făr' de-a ști
De ce nu poate dormi!

Petru O. Orlășanu.

Spre orientare.

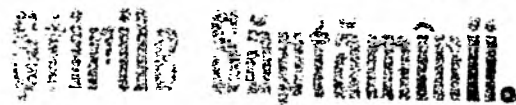
Se mai întâmplă câte odată, că, din greșală, acum la începutul anului, oare care abonat să capete două foi, în loc de una. În astfel de cazuri ne rugăm, ca a doua foie să se trimită înapoi, scriind pe ea numărul de pe jășiile celor două gazete, altcum va plăti două.

Fiind mare imbulzeală de material, am fost siliți a lăsa afară și de astădată o seamă de știri și răspunsuri. Dar toate vor urma pe rând.

Iubiți abonați și cetitori, scrieți cât se poate de frumos și descurcat, iar după puțină și pe scurt, că avem tare mult de lucru cu scrisorile ce ne sosesc dela atâția abonați, cari însă, în parte mare scriu grozav de încurcat.

Din Călindarul Poporului am mai tipărit acum ceva. Cine dorește, poate încă comanda. Cetește pe pagina a 11-a.

Cu numărul acesta am mai trimis unor abonați noi partea din urmă a romanului. Cări n'au primit încă li se va trimite în zilele următoare, dacă se tipărește meșu.

Sibiu, 6 Martie n.

Viața socială în Sibiu.

Concertul doamnei Lucia Cosma.

Vineri la 28 Februarie a avut loc, în sala cea mare dela Gesellschaftshaus, concertul doamnei Lucia Cosma. Acest concert s'a aranjat în favorul școlii de industrie din Sibiu.

În fața unui public foarte numeros și distins, doamna Lucia Cosma a executat un program artistic în toată puterea cântăului. Compoziții clasice de Mozart, Schubert, Hugo Wolf și alți măiestri recunoscuți în ale muzicii, au fost cântate cu o fineță și gingășie recunoscută doamnei Cosma. Vocea D-Sale era atât de plăcută și plăcută, de părea că s'o tot ascultă, cu toate că într'o sală așa mare, ca cea dela Gesellschaftshaus, nu e chiar ușor a ține încordată atențiunea publicului până la sfârșit. Doamnei Cosma i-a succedat însă aceasta. Fiecare punct a fost aplaudat cu tărie, îndeosebi doinele de Dima și Brediceanu.

Acompaniarea la pian a fost îngrijită de d-șoara Ana Voileanu, care a avut și un punct deosebit în program. D-șoara Voileanu e cunoscută ca o bună pianistă, despre ceace a dat dovezi și de astădată.

Recunoștința și mulțumita publicului asistent față de amândouă artiste în încă n'a lipsit: pe lângă aplauzele binemeritate li s'au oferit și mai multe cumuri și buchețe de flori.

Balul tinereții sibiene.

A doua zi după concertul Doamnei Cosma (Sâmbătă în 1 Martie n.) s'a ținut balul tinereții sibiene. Acest bal a fost punctul de atracțiune pentru mulți și multe, fiindcă e o petrecere cu joc dintre cele mai de frunte, ce se poate aranja în sinul societății române din Sibiu. La bal, ea și la concertul din ziua premergătoare, a luat parte un public ales, atât din societatea Românilor, cât și a conlocuitorilor străini: Corpul ofiteresc încă a fost bine reprezentat în frunte cu doi generali din garnizoana sibiană. Jocul s'a deschis cu hora, iar printre alte jocuri străine au urmat Româna, Hăteșana, Ardeleana și Sârba.

Dela „Asociațiune”. Dumineca trecută (2 Martie n.) dl Ioan Oțoiu a ținut o instructivă conferință despre „Latifundii și mica proprietate”. Cele spuse de dl conferențiar au fost urmărite cu interes din partea celor de față. Îndeosebi ceice se interesează de referințele dintre proprietatea mare și mică, au putut auzi multe amănunte interesante în decursul acestei conferințe. — După dl Oțoiu a vorbit dl Victor Stanciu despre „Zilele creațiunii”. Cele spuse de D-Sa încă au fost lucruri foarte interesante pentru cine dorește a cunoaște stările mai vechi ale lumii.

Duminecă, în 9 Martie n., se țin următoarele conferințe: d-șoara Dr. Eleonora Lemeni despre Evoluția teatrului francez dela drama liturgică până la cea clasică, iar dl O. C. Tăslăuanu despre pictorul Grigorescu. Începutul la 5 ore, în sala muzeului Asociației.

Regina Elisaveta a României, având puțină albeață la un ochiu, a trebuit să se supună unei mici operațiuni (tăieturi). Operațiunea a reușit. În timpul bolii. Împăratul nostru a întrebă telegrafic despre starea sănătății Reginei.

Casina română din Blaj a avut anul trecut 91 de membri, dintre cari nici unul din jurul Blajului, cum se obișnuște la casina celor câțiva venetici maghiari și jidani din Blaj. Anul acesta Casina din Blaj a dovedit și mai mult, că e un factor cultural de mare însemnătate prin multele conferențe ținute în cursul anului.

Reuniunea română de înmormântare din Sibiu în timpul din urmă a plătit ajutoarele statutare după membrii răposați: Ana Micu, George Vintilă, econom, Ioan Cristea, compactor, Elisaveta Axente și Toma Joandrea, econom. Acestea formează cazurile 203—207 de moarte în sinul Reuniunii amintite.

Angelo de Gubernatis, unul dintre cei mai mari oameni ai Italiei, a murit la 30 Februarie anul acesta. El a fost unul dintre cei mai calzi apărători ai națiunii române și îndeosebi ai României în timpul, când era amenințată de dușmanii din afară. A fost și în România, ca să cunoască pe Români din propria lui vedere. Pe urmă a scris o carte despre cele văzute și auzite. Camera și senatul român au trimis la Italia telegrame de condoleanțe (părere de rău) pentru moartea marelui prieten al nostru.

„Reuniunea de înmormântare a locuitorilor gr.-cat. din Feldru“. Ni se scrie: Societatea aceasta de binefacere, care începuse să dea semne de slăbiciune, a ținut o adunare generală, în care și-a ales conducători noi, anume dnii Octavian Doei, director, I. L. Nechiti, subdirector, I. Sângiorzan notar, Grigore Onoie cassier, Grigore Neamtu, Toader Scridon, Grigore Găină, Damian Mari, Moise Oprea, D. Heni și Grig. Cișigan membri în direcțiune, Nicolau Vlad, Traian Murășianu și I. Timve membri în comisiunea cenzurătoare. Prin alegerea cea nouă avem speranță, că lucrurile se vor îndrepta spre bine și reuniunea va înflori. Dorim noilor conducători sănătate și succes (izbândă) în munca, ce-i așteaptă. *Iubitor de bine.*

Furtună mare lângă lacul Platten din Ungaria. Nu de mult s'a deslășuit asupra lacului Platten o furtună mare, care a spart gheața cea groasă de pe el. Valurile biciuite de vânt mânau bucăți de gheață mari cât o casă la țarmur, unde le grămădiră stricând case și tot ce era în apropierea malului. Partea cea mai mare a copacilor de lângă mal s'au răsturnat. Furtuna a ținut două zile.

Finlanda, provincia autonomă a Rusiei de meazănoapte-apus, simte tot mai greu pumnul barbar al Rusului. Cu toată e împotriva legilor finice, guvernatorii musulci cer ca tipografiile să trimită procurorului din tot ce tipăresc, pentruca nu cumva să publice ceva național. Tipografii finici, cari sunt toți foarte buni naționaliști, se împotrivesc și acum acestei cereri nedrepte, cu toată sunt amendați cu mii de coroane.

Ingrenarea intrării în America. Camera (dieta) din Washington (Statele Unite din America-de-Nord) a mai votat o lege, care să îngreuneze imigrarea în America. Prin legea aceasta societățile de vapoare, cari aduc emigranți bolnavi, vor fi pedepsite, și anume de fiecare bolnav adus cu câte 200 de dolari (talări). Afară de aceea trebuie să-l aducă înapoi la Europa.

Alt aviator căzut din văzduh. Lângă Lipsca (Germania) a căzut un aviator dela o înălțime de opt sute de metri tocmai când voia să aterizeze (să se lase jos). Aieroplanul s'a făcut bucăți, aviatorul a rămas o grămadă de carne fără nici o formă.

Al doilea Dreadnought. Flota austro-ungară are acum al doilea vapor uriaș de războiu de felul Dreadnought-urilor. El a fost numit *Tegethoff*, după numele amiralului (comandantului) flotei austriace, care a bătut flota italiană pe Marea-Adriatică în anul 1866.

O mare și grea nenorocire a căzut asupra capului părintelui administrator protopopesic al Timișorii Ioan *Oprea*. Un foc năprasnic i-a ars casa, în care și-a găsit moartea și soția părintelui.

Tâlhari de drum în Sibiu. Niște mișei au pândit pe drumul către Turnișor pe o calfă de rotar, care mergea seara spre casă. Sărind la el, l-au bătut luându-i și portmoneul (bughilarul) cu vre-o patru coroane. Făcând larmă, a sosit pazitorul de noapte, care a prins pe unul dintre tâlhari. Cel prins a mărturisit și numele celorlalți. Tâlharii sunt Savu Albu, Nicolae Comanicu și Ion Varadi, care își vor primi pedeapsa meritată.

O nenorocire la vânat. Un Sas din Cislădie, cu numele Peter Stefani, cunoscut vânător mare, mergând să vâneze pe Măgură, a căzut și în cădere i s'a descărcat pușca încărcată cu alică de căprioară în genunchiile stâng, care i-a fost zdrobit cu totul. Adus la spital, au trebuit să-i taie piciorul.

Oameni barbari. Țăranul Nicolae Bozdoghina din Rășinari trăia tot în ceartă cu nevastă-sa, care cerea să scrie o casă cumpărată de curând pe numele ei. Bărbatul nu s'a învoit. Într-una din zile alți trei Rășinăreni, puși la cale de femele, l-au bătut așa de rău, încât bietul om zace, cu brațele rupte și corpul zdrobit, în spitalul din Sibiu.

Beșia. Calfa de croitorie Balint s'a îmbătat și făcând necuviință pe stradă, a fost pedepsit de poliția din Sibiu cu 50 coroane.

Obrăznicia Jidanilor din Sofia. Jidanii din Sofia au trimis o rugare către guvernele Marilor-Puteri să nu lase România să ia Silistra, căci statul român asuprește pe Jidani. Obrăznicia e adevărat jidănească. După ce au subț vloga Moldovei mai rău ca ciurma, tot mai are îndrăzneala să spună, prin Jidani din alte țări, că sunt asupriți. Pentruce nu pleacă la Rusia și în Bulgaria?

De altminteri Evreii din Dobrogea au protestat prin telegrame contra minciunilor Jidanilor bulgari.

Pentru Săcui. Ministrul de agricultură din Pesta a pus să facă pe lângă școala de agricultură din Ciuc-Sereda o clădire pentru cloșirea icrelor de păstravi. Acolo se pot cloși treisute de mii de icre, iar păstrăvii eșiți din ele vor fi puși în păraiele mai mari și gârlele (văile) din Săcuime, unde, după ce vor crește să-i prindă Săcuii și să-i vândă. Când am avea voitul universal, egal și secret și autonomia Ardealului un guvern, care e pentru unii muma, iar pentru alții ciurma, ar fi alungat cu biciul dela cârma țării.

Un leac nou contra ofticei a descoperit medicul german Dr. Hans Friedmann din Berlin. Se spune, că el a vindecat mulți ofticoși, dar nu de aceia, cari erau spre sfârșitul boalei, adică aproape de moarte. Acum a plecat la America, unde un om foarte bogat i-a făgăduit un milion de dolari (cinci milioane de coroane), dacă îi va vindeca feciorul de oftică.

Iarnă grea în Spania. Din Spania unde acum ar trebui să înceapă înfrunzirea pomilor, se vestește, că au căzut zăpezi mari cu viscole. Trenuri au rămas înzăpezite, case s'au surpat.

Prigonirile Slovacilor. Slovacia nu au seminariile lor naționale, unde să învețe ceice se pregătesc pentru preoție, așa că și cei catolici, și cei luterani sunt siliți să învețe în seminarii maghiare, la un loc cu străinii. Se'nțelege, că profesorii acestor seminarii sunt străini și renegați șoviniști, cari propovăduesc ura împotriva Slovacilor. Aceasta s'a văzut acum de curând la seminarul luteran din Pojon, unde seminaristii îmbibați cu ura contra Slovacilor au amenințat, că nu mai vin la orele profesorilor, dacă aceștia nu vor da afară din seminar pe un teolog slovac, care e bun naționalist.

Atentat contra școlii române din Vințul-de-jos. Împotriva școlii române din Vințul-de-jos s'a făcut un atentat cu dinamită. Câțiva păreți s'au surpat, ferestrele s'au spart toate. Criminalii sunt căutați. Noi nu credem, că vor fi aflați, căci pentru Român există dreptate numai când și-o face el.

Arderea unui hotel. În Ohama (Statele-Unite din America) s'a aprins un hotel mare. Focul s'a răspândit cu atâta repeziciune, încât mulți din oaspeții hotelului n'au mai putut săl din el și au perit în flăcări. Se spune, că ar fi peste șaptezeci de morți. Numărul adevărat al celor arși e greu de aflat, căci au ars și registrele (cărțile), în cari erau trecuți morții.

Dăruiri. Dl. Victor Pop, farmacist în Săliște din prilejul logodirii sale cu d-șoara Mărioara Borgia, a dăruit la „Legatul Dr. Ioan Borgia pentru ajutorarea copiilor din Săliște, aplicați la meserii“, al fondului Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași, 10 cor., iar fratele miresei, parohul Dr. Dem. Borgia, a dăruit aceluiaș legat tot cor. 10. Pentru prinos aduce calde mulțumite, în numele comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ Vic. Tordășianu, prezident.

Cucuruz pentru sătenii din Moldova. Țăranii din Moldova fiind lipsiți de cucuruz pentru hrană și sămânță din cauza anului trecut ploios, ministrul de interne al României a dat ordin prefectilor să facă numai decât liste de toți țării lipsiți și de ce cantitate de cucuruz le trebuie, pentruca să li se dea din partea statului.

Generali ruși. În urma unui proces s'a dovedit, că în războiul ruso-japonez trei generali ruși au vândut Japonezilor planurile cetății Port-Arthur și a altor întărituri și mișcări ale armatei rusești. Ei aveau să primească pentru aceasta cam 150 milioane de coroane la 22 Martie 1915, dar cu condiția, ca până atunci să nu se vestească nimic. Polițele (cambiile) date atunci de guvernul japonez s'au dovedit acum, așa că vânzătorii propriei lor țări nu-și vor căpăta banii lui Iuda. Alte amănunte nu sunt cunoscute până acum.

O plângere din Gotatea. Din comuna aceasta situată în comitatul Hunedoarei ni se scrie: Păstorul nostru a fost aflat cu lucruri slabe. Am arătat lucrul la Ven. Consistor încă din anul trecut, dar până acum nu s'a adus nici o îndreptare. Oamenii au început să-și lapede legea. — *Crestinul.*

Indemnăm pe oamenii nostri de-acolo să fie cu răbdare. Legea adevărată a Domnului Christos e prea sfântă, pentruca să o lăpădam pentru scârbă, ce o avem de unul, care prin faptele lui încă s'a lăpădat de ea. Ven. Consistor va chibzui și de sigur, că va trebui să facă dreptate.

Călugării de pe muntele Atos. Într-o lucruri, pe tari vor trebui să le reguleze Puterile-Mari după încheierea păcii între state aliate și Turcia, e și organizarea republicii călugărești de pe muntele Atos cunoscut sub numele de Sfântul Munte. Acesta e plin de mânăstiri de călugări, iar numărul lor se urcă la 7356, între cari 3200 de Greci (și de ceice se dau de Greci), 3500 de Ruși, 290 de Români (sunt acolo și Români din Ardeal), 300 de Bulgari, 16 Sârbi și 50 de Georgieni (din Caucaz). Multe din mânăstirile acelea au fost înzestrate cu averi mari de domnitorii cei vechi ai Munteniei și Moldovei.

Mine de cărbuni aprinse. La granița dintre Croația și Stiria (aceasta o provincie a Austriei) iese de mai mult timp fum mare din pământ. Pădurea și toate plantele s'au prăpădit. Înainte cu cinci ani se scoteau în partea aceea a locului cărbuni din pământ. Se vede, că încă de-atunci s'au aprins păturile de cărbuni și au ars meru înfundat, pânăce acum au răzbit înafară. O plângere a focului de sub pământ nici că se poate încerca din cauza cheltuielilor mari. Trei țărani, cari s'au încumetat să între prea adânc în fundul aceea, au murit înesași.

Pentru țărani din România. Fiind cucuruzul recoltat în toamna trecută stricat, cecece ar îmbolnăvi de pelagră (jupucală) pe ceice ar mânca mămligă făcută din el, ministrul de interne al României a hotărât să-l adune dela țărani și să-l vândă fabricilor de spirt. În locul lor le va da cucuruz sănătos. Lucrarea aceasta se va face prin Centrala băncilor populare.

Un câine turbat a mușcat în comuna *Pecet* (comitatul Aradului) douăzeci de oameni. Doi au murit, ceilalți au fost duși la spitalul de turbare din Pesta.

Vaporul „Regele Carol“ în mare primejdie. Pe Marea-Mediterană au fost niște furtuni îngrozitoare, tocmai în zilele, când vaporul român „Regele Carol“ venia dela Alexandria din Egipt spre casă. La început era numai vânt, ninsoare și ceață, dar în curând se deslănțu o furtună mare, care bătea în fața vaporului cu atâta tărie, încât el abia se putea mișca, cu toată mașina lucră din toate puterile. Vântul a stricat pânza dela coșuri (hoarne) și a frânt un catarg. Valurile uriașe treceau peste coverta (acoperișul) vaporului, ba au intrat chiar și în unele cabine. Văzând, că nu poate înainta, a căutat adăpost într'un sin de mare al izulei Eubeia de lângă Grecia. După vaporul românesc s'a luat și un vapor austriac, mai mare decât cel dintâiu. Dar și aici furtuna era tot grozavă și ca nu cumva vaporul să fie izbit de mal, căpitanul comandor al vaporului, dl Ionescu,

a eșit iară la largul mării. După 24 de ore a ajuns la intrarea Dardanelor. Timp de 48 de ore oamenii de serviciu de pe vapor în frunte cu căpitanul comandor nu s'au mișcat de pe coverta vaporului muncind fără întrerupere să-l scape. Ei n'au mâncat nimic în aceste 48 de ore, ba s'au legat cu funii, ca să nu-i smulgă valurile de pe vapor.

Ne putem închipui groaza călătorilor, pe cari bravura căpitanului Nicolae Ionescu și a oamenilor lui i-a scăpat dela o moarte sigură. Bărbăția aceasta a marinarilor români explică pentruce în multe porturi de prin Anglia și Belgia proprietarii de vapoare umblă să câștige pentru vapoarele lor marinari români socotiți mai buni și decât cei englezi.

Furtul unui cal. Locuitorul Gheorghe Ghișe din Poiana-Sibiului venise cu o căruță cu un cal la Sibiu și trase la o crâjmă din Piața Lemnelor („Grenadir“) lângă Tîbin. Calul îl duse în grajd, unde mai erau alți doi, iar el intra în crâjmă să mănânce ceva. Seara se duse proprietarul celorlalți doi cai în grajd, să vadă ce fac. Atunci văzu, că lipsește calul lui Ghișe. Dupăce i-a spus acestuia lipsa calului, Ghișe a înștiințat poliția, care a început cercetări. Calul furat e cu stea în frunte și are un picior drept îngroșat în partea de jos.

Fiecare Român

mai de dai Doamne ar trebui să cetească în aceste zile o gazetă cum se cade, din care se așteaptă despre marile frământări, ce se petrec în toată lumea.

Toate națiunile din Europa urmăresc cu mare atențiune desfășurarea lucrurilor în Balcani. Noi Românii, cari suntem atât de aproape de țările balcanice, nu mai încapem îndolală, că trebuie să urmărim în prima linie cele ce se petrec în jurul nostru.

Fiecare Român să-și aboneze cel puțin o gazetă românească, de unde va putea afla foarte multe. Dintre gazete, desigur că „Foaia Poporului“ este cea mai potrivită, fiindcă

„Foaia Poporului“

este cea mai veche, mai bună și mai ieftină foale pentru poporul nostru.

Aduce cele mai nouă știri de peste tot locul

precum și

foarte multe chipuri din lumea întreagă.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cul gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 48 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

Abonații cei noi primesc în cinste și partea romanului „Cu paloșul“, care s'a tipărit până acum în foale.

Lești deci „Foaia Poporului“ peste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Urs în loc de mască. Mai ales la popoarele catolice (Francezi, Italiani, o parte dintre Germani ș. a.) e obiceiul, ca în dulcele Crăciunului să se îmbrace oamenii cu măști și să umble și pe străzi făcând tot felul de comedii. În Paris se luă într'o zi o ceată mare de copii după o mască îmbrăcată într'o piele de urs. Ei aruncară asupra ei globurile de hârtie, ba începură chiar să o gâdile făcând haz mare. Deodată masca se ridică în sus, căscă o gură mare cu dinți puternici și începū să mormăie așa de înfiorat, încât copiii și oamenii mari, cari erau pe-acolo, se convinseră, că e într'adevăr un urs și nu o mască. În curând veniră și câțiva oameni dela o menagerie, ca să-l prindă. Ursul scăpase de-acolo și pornise la plimbare.

Jocul cu revolverul. Doi învățați de meserie din Sibiu și-au făcut de lucru cu un revolver. Unul dintre ei a explicat celui alt mecanismul (mașinăria) revolverului, apoi, crezând că nu e încărcat, i-a pus țevă în pânțec și l-a descărcat. Revolverul era însă încărcat. Când a răsunat împușcătura, cel împușcat a căzut la pământ, iar cel alt, îngrozit de fapta lui, și-a tras un glonț în cap. Amândoi au fost duși la spital, unde s'a dovedit, că cel împușcat n'are nimic, căci glonțul deviasse (se abătuse). Celce s'a împușcat în cap e înecă greu rănit și nu se știe, va scăpa cu viața.

Un conte maghiar își taie beregata. Contele Bellen Valentin, care fusese pe vremea ticălosului guvern Coșut-Apandi-Andrași (coaliția) comitele suprem al comitatului Turda-Arieș, și-a tăiat într'un spital domnesc beregata cu un cuțit de ras. O slujnică a văzut curând încercarea de sinucidere a contelui maghiar și a chemat medicii. Îngrijirile acestora vor face, ca Bellen să scape cu viața.

Foamete în Munții metalici ai Bohemiei. O foamete grozavă amenință pe bieții locuitori (germani) din Munții metalici ai Bohemiei (la granița de către Germania). Vara și toamna ploioasă, prin Octombrie înghețurile au împedecat pe locuitori să-și strângă puțină recoltă de pe câmp. O altă parte din locuitori lucră în fabrici. Din cauza crizei celei mari pricinuite mai ales de războiul din țările balcanice, unde Austria exportă multe mărfuri, pricinuite însă și de teama unui război european, cele mai multe fabrici au dat drumul la o parte mare dintre lucrători, iar cei rămași lucrează numai câte o jumătate de zi. În cele mai multe familii oameni mănâncă numai de două ori pe zi: cartofi cu sare. Dar și aceștia se vor isprăvi...

Câni contrabandiști. Ca să poată trece mărfuri nevămuite din Șvițera (Helveția) în Italia, contrabandiștii Italiani au dresat (învățat) pe teritoriul Șvițerei câni să ducă în cărcă zahar, tăbac, beuturi ș. a., pe cari e în Italia vamă mare. Pe urmă, unul dintre contrabandiști se îmbracă în uniformă de finanț italian și-i trage cânelui o bătaie strașnică gonindu-l totodată peste graniță în Italia. Cânela ține minte bătaia aceasta, căci a doua oară se ferește, trecând granița, de-a da ochi cu vr'un finanț italian. Dincolo de graniță îl așteaptă pe câne tovarăși de-ai contrabandiștilor și-i dau mâncare bună dupăce au descărcat marfa de contrabandă. Apoi îi dau iară drumul.

Limba oficială în Bosnia și Herțegovina. Guvernul bosniac a prezentat dietei bosniace un proiect de lege, prin care se hotărăște ca limbă oficială la toate autoritățile și așezămintele din Bosnia cea sârbească. Nimeni nu poate fi funcționar, care nu știe limba poporului. Funcționarii de mai înainte, cari n'ar ști-o, să o învețe în timp de trei ani, altminteri își perd slujba. La căile ferate guvernul propune, ca în cancelarii să se întrebuințeze limba germană, afară de cancelarii tot sârbească. Intreaga dietă a protestat împotriva unei limbi străine și a trimis o deputațiune la Viena, ca să lucreze pentru ștergerea acestui paragraf din proiect.

Totul pentru limbă!

Se mișcă și Bunievații. Intre Dumăre și Tisa, în ținutul numit Bacica, trăiește în câteva comune un popor de câteva zeci de mii de suflete. Sunt Bunievații, de religia catolică, dar vorbind sârbește. Ei au gazeta lor *Neven*, care apare în Săbădca și e abonată de toți știutorii lor de carte. În gazeta aceasta declară, că până acum s'au gândit numai la dezvoltarea lor culturală și economică, dar de-acum înainte se vor interesa mai mult și de drepturile politice naționale. Ei cer respectarea legilor, libertate națională pentru toate popoarele țării, alipirea lor de Croați și Sârbi, cari sunt frați de-ai lor. Cer totodată, ca monarhia noastră să trăească în prietenie cu Slavii (Sârbi și Bulgarii) dela sud (meazăzi).

Petrecere în Tălmăcel. Tinerimea română din Tălmăcel aranjează Duminică la 9 Martie st. n. (la prinderea postului) o petrecere împreună cu cântări, declamații, teatru și joc. Inceputul la 7 oare seara. Invitări speciale nu se fac.

Azi sus, mâne jos. Așa e soarta omului. Un Ceh cu numele Cerni a plecat înainte cu câțiva ani din Bohemia în lume, cum pleacă de altminteri mulți Cehi. Cerni a ajuns până în Maroc (în Africa), unde a dat norocul peste el, căci Sultanul de acolo l-a făcut general și ministru de războiu. Dorul de casă și dorința de a-și face serviciul militar în patrie l-a adus iară în Bohemia, unde a fost înrolat în regimentul 34. Aici a ajuns acum corporal.

O țară fericită e principatul *Liechtenstein*, așezat la granița Tirolului (provincia cea mai apuseană a Austriei). Domniitorul lui, principele Ioan al II-lea ajută pe oamenii năcăjiți, plătește din punga lui toate cheltuielile pentru drumuri, școale ș. a. Ba a clădit și o casă pentru dietă, căci principatul are și el 15 deputați. Locuitorii nu știu, ce e plata dărilor, nici nu-și bat capul cu primejdiile de războiu, cu toată că au și ei o armată de 150 de soldați.

Ultime știri.

Deocamdată nu se face grevă generală.

De vr'o săptămână încoace populațiunea țării noastre a fost mereu grozav de neliniștită, fiindcă era temere, că o să se înceapă greva generală a tuturor lucrătorilor de prin fabricile din țara noastră. Partidul socialist făcuse cele mai mari pregătiri, iar proclamarea (începerea) grevei era plănuită pe ziua aceea, când în dietă se va începe dezbaterile legii asupra reformei electorale.

Dar din tot planul nu s'a ales nimic deocamdată, măcar că în jurul plănutei greve se făcuse atâta putere de vorbă și larmă în țară.

Martii s'a început în dietă dezbaterile legii sus numite. Dar înainte de aceea, adică de Sâmbătă începând și până Marti, s'au purtat pertractări (consfătuiri) între unii corifei de-ai partidului socialist și oameni de-ai guvernului. Că cu ce i-au omnit sau că i-au înfricat pe socialiști, până acum nu se știe sigur. Destul, că tocmai Marti, pe când lumea se aștepta ca lucrurile se ajungă la desnodământ cu începerea grevei, — deodată partidul socialist bate în retragere. Conducătorii partidului hotărăsc și dau un manifest (scrisoare), prin care se face cunoscut, că greva generală nu se mai proclamă (începe), fiindcă timpul n'ar fi potrivit, dar se va proclama atunci, când se va afla cu cale.

Din dietă.

La începutul acestei săptămâni s'a dezbătut în dietă legea prin care se regulează salariile învățătoresți. Din partea deputaților naționaliști a vorbit dl *Vasile Damian*. A cerut ca în școlile populare să se respecte limba maternă a copiilor. În aceasta limbă să se facă toată instrucția în școala poporală, căci numai așa pot copiii să învețe ceva cum se cade. Legea susnumită a fost votată.

Proiectul (planul) noii legi electorale — care va aduce atâta nedreptate pentru poporul de jos — a fost prezentat dietei în ședința de Marti. La aceasta ședință au luat parte și deputații opoziției maghiare în număr de 110 deputați. În numele lor a vorbit *Aponi*, care a protestat contra acestui proiect, iar când a isprăvit *Aponi* toți deputații opoziționali au părăsit din nou ședința.

Mamelucii guvernului au continuat însă mai departe cu dezbaterile proiectului.

Punctul de vedere al Românilor, cu privire la aceasta lege, îl va spune dl deputat *Dr. Ștefan C. Pop* într'una din ședințele din zilele acestea.

Războiul balcanic.

Asupra războiului n'au sosit știri mai nouă de vr'o deosebită însemnătate. Cu toate acestea, în urma stării peste tot, se dă cu socoteala, că în curând o să se încheie pace. Astfel lasă a se înțelege unele știri, ce au venit în timpul din urmă, atât din Constantinopol, cât și din Sofia.

România și Bulgaria.

Conflictul dintre România și Bulgaria nu se știe cum se va descurca. Lucrurile nu se prea lămuresc, ci se trăgănează cam mult. Cu toate acestea, o știre sosită dela București, vestește, că partea cea mai mare a Puterilor Mari ar fi recunoscând cererile României.

Concedierea rezerviștilor.

Știrile sosite până la încheierea foii vestesc, că monarhia noastră și Rusia au ajuns la înțelegere deplină asupra demobilizării. La noi s'a început deja cu trimiteria acasă a rezerviștilor chemați la arme pentru cazul de războiu. Iar în Rusia încă se vor începe concedierile în cel mai apropiat timp. Rezerviștii nostri concentrați la granița sârbească, nu se prea crede însă, că vor fi lăsați toți acasă.

ECONOMIE

Știri economice.

Banca generală de asigurare română și-a încheiat întâiul bilanț după o muncă de un an de zile. Isprava făcută de întâia noastră bancă de asigurare e îmbucurătoare. Pentru asigurări contra focului a emis (dat) 6413 polițe (cambii) asupra unui capital asigurat de peste 20 milioane cor. încassând ca premii și taxe 88 mii 475 cor. În ramura asigurărilor de viață a primit de bune 464 pentru un capital de 2 milioane 189 mii 600 cor. Societatea noastră a întrecut deci în anul trecut cu o jumătate de milion societatea agricultorilor maghiari, care există de 12 ani! Aceasta dovedește cât e de bună banca noastră de asigurare, pe care trebuie să o sprijinim toți Românii ferindu-ne de cele străine ca de foc.

Conzumul din Blaj, cea dintâi societate comercială românească, și-a încheiat bilanțul pe 1912 cu un venit curat de 7579 coroane.

Sparcassa (banca săsească din Sibiu) și-a încheiat socotelile anului 1912 cu un câștig curat de 236 mii 387 cor., din care 146 de mil pentru școlii săsești și alte așezăminte de cultură și binefacere.

Reuniune de înmormântare s'a înființat în Caransebeș, mai ales la stăruința și munca neobosită a dlui *Iuliu Vuia*. Înființarea a mai fost amânată și de nelegiuirea ministrului, care n'a vrut să aprobe statutele trimise cu text român și maghiar până nu s'a lăsat textul român afară din exemplarul trimis lui. Dacă ar fi dreptate în țară, un astfel de ministru ar trebui să infunde temnița.

Nimicirea insectelor stricacioase. Ministrul de agricultură a dispus și în anul acesta nimicirea cât mai timpurie a tuturor insectelor (goangelor și omidelor), cari strică pomii, napii de zahăr și de nutreț ș. a. Ceice nu se supun ordinului, vor fi amendați (pedepsiți) cu sume mari de bani.

Prețul sării industriale (care nu se întrebuințează în bucate) a fost hotărât pentru anul 1913 astfel: Cine cumpără sub o sută de kilograme (decă mai puțin decă un chintal sau maje metrică) plătește sarea mai curată cu 2 cor. 57 bani sută de chilograme (un kg. ceva peste doi bani și jumătate), cea necurată cu 2 cor. 17 b. sută de kg. Celce cumpără cel puțin o sută de chilograme, plătește sută cu 2 cor. 26 bani, sau cea necurată cu 1 cor. 80 bani.

Prețurile acestea sunt hotărâte pentru ceice cumpără în Murăș-Uioara. La alte saline (ogne) sunt alte prețuri.

Un cartel de săpun. Urmând pilda Americanilor, fabricanții din Europa iacă s'au deprins să încheie cartele, decătoari vor să urce prețurile mărfurilor. Ei se leagă adică unul față de altul, că nu vor vinde nici unul mai estin marfa. Legătura aceasta se numește cartel. După cum aflăm acum, fabricile mai mari din Austro-Ungaria au încheiat un cartel, ca să vândă săpunul cu cinci la sută mai scump, adică ce a costat până acum o coroană să coste 1 cor. 5 bani.

Pentru economi.

Procurare favorabilă de articli economici.

Pecând vestim pe membrii Reuniunii noastre, că termenul pentru înaintarea cererilor pentru sămânțe de nutrețuri l'am prolongit până la 17 Martie n. 1913, totodată aducem la cunoștința economilor noștri de pretutindenea, că subscrisul comitet este gata a mijloci, pentru ori și cine i-se va adresa, procurarea articlilor economici amintiți mai jos, lângă cari însemnăm și prețul:

1. Sămânță de iarbă engleză, 1 kilogram 70 bani.
2. Sămânță de iarbă franceză, 1 kgr. 1 cor. 20 bani.
3. Sămânță de lujernă franceză, 1 kgr. 2 cor. 14 bani.
4. Sămânță de trifoi, 1 kgr. 2 cor. 60 b.
5. Sămânță de napi „Mammuth“, roșii, mari, 1 kgr. 1 cor. 26 bani.
6. Sămânță de napi „Obendorf“, galbeni, rotunzi, 1 kgr. 1 cor. 50 bani.
7. Sămânță de napi „Eckendorf“, roșii, 1 kgr. 1 cor. 50 bani.
8. Sămânță de mohor, 1 kgr. 36 bani.
9. Sămânță de ciapă „Zittau“, uriașă, galbină, 20 grame 30 bani.
10. Sămânță de ciapă „Braunschweig“, 20 grame 60 bani.
11. Sămânță de ciapă „Tripoli Rocca“, 20 grame 30 bani.
12. Sămânță de ciapă „Madeira“, 20 grame 30 bani.
13. Sămânță de salată „Matador“, timpurie, 20 gr. 24 bani.
14. Sămânță de salată „Oraf Zeppe- lin“ de iarnă, 20 gr. 40 bani.
15. Sămânță de salată „Goldkönig“ (nouă), galbină aurie, mare la căpățină, ușor de transportat, 20 gr. 24 bani.
16. Sămânță de pătrângel de toamnă, 20 gr. 24 bani.
17. Sămânță de pătrângel lung „Znaimer“, dulci, 20 gr. 24 bani.
18. Sămânță de morcovi de vară „Nantes“, 20 gr. 24 bani.
19. Sămânță de morcovi de toamnă „Quedlinburg“, 20 gr. 24 bani.
20. Sămânță de ridichi de vară „Stutt-gart“, albe, timpurii, 20 gr. 10 bani.
21. Sămânță de ridichi de Maiu, mari, albe, 20 grame 10 bani.
22. Sămânță de ridichi de iarnă, negre, 20 gr. 10 bani.
23. Sămânță de ridichi de iarnă, albe, 20 gr. 10 bani.
24. Sămânță de castraveți de „Paris“, 20 gr. 30 bani.
25. Sămânță de varză „Braunschweig“ uriașă, de iarnă, 20 gr. 30 bani.
26. Sămânță de călărabe (gullii) albe, timpurii, 20 gr. 40 bani.
27. Sămânță de călărabe de iarnă, vinete, 20 gr. 40 bani.
28. Sămânță de mazăre „Victoria“, timpurie, 100 gr. 60 bani.
29. Sămânță de fasole de Iulie, 100 gr. 24 bani.
30. Sămânță de fasole „Mont d'or“, galbină, 100 gr. 40 bani.
31. Sămânță de patlagele mari, roșii, 20 gr. 12 bani.
32. Sămânță de patlagele „Excelsior“ (nouă), foarte gustoase, 20 gr. 1 c.
33. Sămânță de patlagele „Ficazazzi“, foarte timpurii, 20 gr. 40 bani.

34. Sămânță de paprică sârbească, 1 à 250 gr. 1 cor.; à 125 gr. 50 bani, à 60 gr. 30 bani și à 30 gr. 20 bani.

35. Sămânță de spinat „Goliath“, 20 gr. 10 bani.

36. Sămânță de sfeclă Aegyptene, roșii închise, 20 gr. 16 bani.

37. Flori: „Aster de Hohenzoller“, mestecate, 1 porție 10 bani.

38. Legături de altoit „Raffia“, 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

39. Funii de „Cocos“ (de legat altoi), 1 kgr. 1 cor. 20 bani și 10 kgr. 10 cor.

40. Rășină de altoit, fluidă, 1 cutie porție 10 bani.

Doritorii cari vor trimite la adresa subscrisului secretar prețul, cum și 20 bani pentru buletinul de expediție și pentru pachetat, 4 bani taxă de inmanuare postală și 20 bani pentru osteneală, drept dăruire pentru un scop de binefacere, — vor primi articlii comandați cu posibilă grabire.

Sibiu, 27 Februarie n. 1913.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.

Pant. Lucața, Victor Tordășianu,

Poșta Redacției și a Administrației.

Ana Lăzari. In scri-oare nu ne spui, de unde ești. Afară de aceea încercările din casa omului nu se dau în vileag.

Ioan Micu, student. Poeziara D. Talo e o imitație după o pozie mai veche, cunoscută Florian Popu, *Stramf* (Salagiu) Multumim de știrile despre nebunii poezii pe cari le vom publica în curând. Nr. 6 l-am trimis de nou.

Ioan Mioroi în S. Din poezile trimise poate vom alege ceva mai incolo, când va fi loc mai mult în foaie. Acum avem tare mult material. *Școala fără învățător* nu se poate publica, fiindcă nu ne spui cine ești, care ne ai scris.

Demetriu Traitorici în C. „Foaia Popului“ apare numai odată pe săptămână.

Jale la inimă nu se poate publica, fiindcă năstel de poezii nu se obicinuesc a se publica în foi.

Vasile Tele în S. De aici foaia merge în rânduială. Cartea aceea nu o avem.

I. P. Ciangea. Ce fel de piesă teatrală doriți a avea?

Petre Gabor.

G. T. în Beba. Asupra celor scrise o să vă răspundem în zilele acestea.

Abonat de 6 ani de zile, Temesmegey. Nu spui nici numele D-Tale, nici al comunei. Dar nici nu credem, că ești abonat sau Român, căci atunci nu ți-ai fi spurcat scrisoarea cu vorbe străine.

Călimdarul Poporului pe 1913.

Bogatul cuprins al Călimdarului l'am publicat în numerele din urmă ale „Foi Poporului“. De acolo se poate convinge oricine, că e cel mai bun și mai ieftin călimdar.

Prețul unui exemplar 40 bani, iar pentru trimiterea pe poștă 5 bani deosebit.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 40 bani bucata, mai capătă două călimdare pe deasupra și se trimite toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 28 bani, dela 50 bucăți în sus cu 24 bani unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călimdare cu aceste prețuri atât de ieftine.

Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se plătească la scoaterea dela poștă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite neplătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă poșta. — Călimdare nevândute se primesc înapoi până la sfârșitul lui Martie st. n. 1913. Dar trebuiesc trimise plătite de poștă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde călimdare să se adreseze la administrația „Foi Poporului“. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm călimdare și ca să le plătească după ce le vor vinde, cât mai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm călimdarul: cu 28 bani acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 30 bani acelora cari comandă mai puțin de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și poșta, fiindcă pachetul se trimite neplătît.

Intr'un pachet de 5 chilo intră 30 bucăți. Pentru pachete dela 1 chilo până la 5 chilo costă poșta 72 bani. (E deci tot atât a trimite un pachet de un chilo cât de cinci). Iar dacă călimdarele se plătesc numai la scoaterea dela poștă, atunci costă un pachet dela 1—5 chilo 84 bani.

Toți ceice comandă călimdare, sunt rugați a cetli bine aceste condiții de vânzare. Indesebi ne adresăm acelora, cari comandă câte 4—5 călimdare, pe cari să le plătească când scot pachetul dela poștă. Așa ceva nu se poate, fiindcă costă prea mult poșta. De aceea să se trimită banii înainte.

Prețul bucatelor

În SIBIU la 4 Martie st. n.

	Cor. 17,60	până 1913	de hotelieru
Grâu	15,20	16,00	„
Șicără	9,00	10,00	„
Orz	11,00	16,40	„
Ovăz	8,00	6,00	„
Cucuruz	18,00	24,00	„
Cartofi	25,00	34,00	„
Fasole	24,00	34,00	„
Făină Nr. 3	100,00	100,00	la 100 chilo
„ 4	100,00	100,00	„
„ 5	100,00	100,00	„
Slănină	100,00	100,00	„
Unsoare de poro	180,00	180,00	„
Sau brut	80,00	80,00	„
Sau de lumini	80,00	80,00	„
Sau de lumini topit	104,00	101,00	„
Sapun	66,00	66,00	„
Fân	8,30	7,90	„
Lemne de foc neplătite	12,10	12,70	la mas. cub
„ plătite	10,20	10,70	„
Spirt rafinat	2,18	2,20	la litru
Spirt ordinar	2,12	2,18	„
Carnu de vită pentru supă	1,88	până 2,00	la chilo
„ „ friptură	1,60	2,00	„
„ „ vițel	1,00	1,80	„
„ „ porc	1,20	1,50	„
Ovăz 10 bucăți	—,57	—,67	„
Un pătrar de miel	1,00	2,00	„
Carnu de cal	—,80	1,20	„

În BUDAPESTA 5 Martie st. n.

	Cor. 11,80	până 11,82	la 60 chilo
Grâu de Tiva 78 chilo	79	11,60	11,62
„ „ 80	11,57	11,67	„
„ „ 81	11,60	11,70	„
Șicără	9,57	9,62	„
Orz	8,78	9,10	„
Ovăz	10,30	11,00	„
Cucuruz	7,10	7,25	„

Prețul banilor în 5 Martie st. n.

	Cor. 1180,	1180,
Galbeni	92,—	92,49
100 Lei, hârtie	90,—	92,—
100 Lei, argint	91,45	91,45
Libru turcești, aur	22,85	24,10
100 marse, aur	117,50	117,93
100 hârtie	117,50	117,93
Napoleon	18,04	18,18
100 Ruble rusești, hârtie	258,50	255,—
100 „ „ argiat	242,—	245,—

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Nicolae Bratu

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după calendarul vechiu).

24 Februarie: Budapesta, Kecskemét, **Petriș**.

25 Februarie: Agnita, Dalboșeț.

26 Februarie: Cagu, Hadad.

27 Februarie: Mălâncrav (Almakerék), Ceklul din Selagiu, Cluj, Făget, Haroscherec, Olafalău-mare.

28 Februarie: Goroslăul de pe Someș, Murăș-Oșorheiu, Timișoara.

1 Martie: Orăștie.

2 Martie: Aletea, Blaj, Ghierghio-Sân-Miclăuș, Halmagiu-mare, Oradea-mare.

3 Martie: Berzava, Bichiș, Cermeiu, Cănadul sârbesc și nemțesc, Jombolia, Sighișoara, Zarand.

4 Martie: Canija mare, Cetatea-de-bal-tă, Chirpăr, Ciuc-Sân-Georgiu, Cohalm, Cubla, Dezna, Mociu, Sighetul Marmăției, Zlagna.

5 Martie: Alba Iulia, Bălcaciu, Huedin.

6 Martie: Apoldul-mare, Baia-de-Criș, Ciuc-Sân-Domocoș, Agârbiciu (com. Turdariaș), Görcsön, Mănăsturul-ung., Morisdorf, Paraid, Sân-Paul.

7 Martie: Brad, Drag, Tășnad, Uzon.

8 Martie: Capolnaș, Erdeo-Sângiorgiu, Pojon, Silvașul-de-sus.

9 Martie: Bilac, Dettă (Timiș), Vaidahaza.

11 Martie: Apold (com. Târnavă-mare) **Orlat**.

12 Martie: Oravița (Roman).

13 Martie: Cojocna, Feldioara (com. Brașovului), Ibașfalău.

In aceste zile se ține în comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1-2 zile mai înainte.

Var

stânc și nestânc, în cantitate mai mică sau cu vagonul, se află de vânzare pe lângă proful cele mai ieftine la Albert Farkas, Sibiu, Târgul Lomnelor Nr. 4. 925 1-2

De vânzare

6 tauri roșii
6 " de bivoli
1 Siementaler, cu certificat
de vânzare cu preț convenabil la Michael
Lutsch în Agnita (Szentágota).

Un măiestru morar

caută un post potrivit la o moară cu motor
Doritorii binevoiască a adresa scrisorile la ad-
ministratia „Foi Poporului“, de unde se vor
rimita respectivului. 912 2-3

Moară de vânzare.

O moară cu două petri în stare bună, cu
vad bun de apă și o **mașină de îm-
blătit** cu curea, mânăta tot cu apă, apoi
un șp unde se pune ategul și o grădină cu
pomii r ditorii, mărimea 400 stânjini pătrați, se
vinde din mână liberă. Moara se află în Pojorta
(comitatul Făgăraș, u. p. Voila). Adresa proprie-
tarului este: Ioan Muntean în Sadu Nr. 133
(Căd, u. p. Nagydisznád). 913 2-4

O casă

gestru economic, care constă din două odăi, cu-
lă, cură, grajd și 298 metri pătrați grădină,
se vinde din mână liberă cu preț ieftin. A se
scrie la cancelaria Dr. Boncz, avocat, Sibiu,
strada Cisnădiei 93. 909 10-

Nr. 467/913

916 2-2

Publicațiune.

La primăria comunei Szellstye (Săliște)
comitatul Szeben, sunt de ocupat două posturi
de poliștișți comunali.Simbrie anuală 600 coroane și uniforma
de poliștit.Doritorii de a ocupa aceste posturi să-și
înainteze rugărilor la primăria comunei până în
15 Martie 1913 st. n.Vor fi preferiți acei concurenți, cari au
făcut serviciu în armată sau la gendarmerie.

Primăria comunei.

De vânzare. 893 6-

In Viștea-inferioară (comitatul Făgăraș)
este de vânzare o **casă** constătoare din
3 odăi pentru locuț și o a patra odaie pentru
covrigărie, unde se află cuptor și
toate cele cele de lipsă. Vânzarea se face din
cauze familiare, poziția e foarte bună. De casă
se mai ține un grajd pentru vite, un șopron lung,
pivniță, fântână, 2 ceteșo și grădina pentru le-
gum. Prețul de vânzare preste tot 2000 coroane.
Doritorii să se adreseze la proprietarul **Ni-
colae Moldovan**, măestru fran-
zelar, Viștea-inferioară (Al-óvist, Făgăraș m.).

De vânzare.

La subscrișul se află de vânzare din mână
liberă: un **motor de benzină** de
5 puteri de cai, 2 mașini de lucrat lână, un lup
de scărmanat lână și un dărac tot pentru lână.
Toate în stare foarte bună. Doritorii să se adre-
seze la **Ioan Domnariu**, Ludoșul
maro (Nagylyudas, Szeben m.) Nr. 37 893 3-5

Moșie de vânzare.

Vând o moșie de 30 jugăre, dintre care
7 jugăre pădure, și o viie frumoasă cu un inter-
bun, grădină cu pomii. Locul e așezat lângă
sat, deasemenea și pădurea. Eventual se află și
135 jugăre de arândat, tot întră tablă. Dor-
itorii să se adreseze la **Stefan Colceriu** în
Asinip (Asszonynépe, u. p. Magyarlapád).
919 2-8

Moșie

de arândat sau de vânzare.

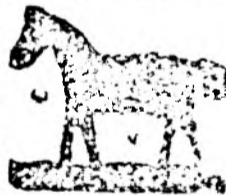
Pe hotarul comunei Hașfalău (Héjjásfalva),
lângă Sighișoara, se află o moșie de 112 jugăre,
comasată, care de 25 de ani s'a folosit ca pă-
șunat de oi, și care acum să dă în arândă
eventual să și vinde. Informații mai de aproape
să dă la proprietarul **Orbok Lajos**,
funcționar la judecătoria cercuală din Mediaș
(Medgyes). 910 2-3

Moșie de arândat.

In comuna Budatelke, în cercul Nagy-
sármas, comitatul Kolozs, e o moșie comasată
întră tablă, de 215 jugăre, și o casă de locuit
cu o odaie și tindă, grajd pentru 16 vite, un
ozol pentru oi și o fântână bogată în apă, în
imediată apropiere a comunei, de esarândat pe
mai mulți ani, dela 1 Noemvrie a. c., eventual
dela 1 Aprilie 1914 începând, în rândul lăutia
ca pășune. 917 2-3Comuna Budatelke e pe linia trenului
Maro-ludas - Beszterez, aro în apropiere 2 gtri
și oficiu de poștă. Informații se pot cere dela
dl notar cercual Veress Gyárfás din Buda-
telke, eventual dela proprietar, care din 15 Martie
până în 1 Aprilie a. c. va fi în comună, și de
s'ar putea vorbi cu dănsul în persoană.Atelier de curelărie, șelărie și coferărie
ORENDT G. & FEIRI W.

(odinoară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroșat, călărit, vânat, sport
și voiaj, poclăzi și procovățuri, portmonee și bretele solide
și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate.
Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vărzobii)
permanent în deposit. 62 60-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectueșc prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la
cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătoria.

Prima neguțătorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.

Mare neguțătorie de rachiuri de Drojdii, Trevere
și Prune.Specialități: Țuică veritabilă, fierbere proprie și
Romuri Iamaica direct importate.

Un vagon

Orange, foarte frumoase, la litri de 100, 200, 300 și 500 bucăți;

Citroane, (lămură), la litri de 300 și 500 bucăți. Prețuri foarte ieftine pentru revânzătorii la

Frații Kroner

944 2— Birou, strada Transilv. Nr. 9.

Dentist 616 27-55

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu, strada Măcelarilor
intrarea prin

Strada Popălici (Quergasse) Nr. 22.
Pune dinți

cu canține și de aur cu prețuri moderate.

Ludovic Terencz,

CRĂIȚOR DE BARBAȚI

FRATEL, strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de toamnă și
iarăși în mare asortiment.

noutățile 723 113-

putem obține acum, pentru haine de
sezon și stoffe englezești, francezești
și indigene, din cari se execută după
ultimul cele mai moderne vestimente
precum: Sacko, Jaquete, și haine de
sezon, cu prețuri foarte moderate.

Recomandăm atențiune merită nou-
tățile de stoffe pentru pardisiuri și
„Sablami”, cari se află totdeauna în
cantități bogate.

Acupra reverențelor confecționate
în atelierul meu, îmi permit să atrag
deosebită atențiune a On. domnilor proști
și teologi absolvenți. — În cazuri de
urgente confecționez un rând com-
plet de haine în timp de 24 ore. —
Uniforme pentru voluntari, cum și tot
fel de articole de uniformă, după pre-
cepțiile croitorii cea mai nouă.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Participarea nr. 29,549.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyseben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de insti-
tutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.
Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări
contra focului și asigurări asupra vieții
în toate combinațiunile. Mai departe mijloacește: asigurări contra spargerilor, contra
accidentelor și contra grindinei.

Totă aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile.
Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și băncuțel
de încredere și societăți. — Prospecte, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Personale cunoscute ca acvitori buni și eu legă-
tori — pot fi primite ori-când în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în
ori-ce afacere de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la
ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyseben — Edificiul „ALBINA”.

623 41—

Mare atențiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fier Sibiliană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fier.

Recomandăm cu cea mai mare căldură bogatul sau asortiment de tot felul de
motoare de la prima fabrică, de la cel mai mic și până la cel
mai mare; asemenea și mașini de treierat din renumita fabrică
Hofherr de la cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandăm
și tot felul de articole pentru edificii precum:

Ciment de Portland și Roman din Beccin,
Traverse, Trestie, Carton cărămită pentru haviță,
Pânză de sârmă pentru îngrășat, precum și ori ce fel de ferărie apar-
ținătoare la edificii.

Totă pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condi-
țiuni de plată avantajoase

Ne vă găsiți a comanda din alt loc, — până au veți vizita prima linie
această mare și bine asortată fabrică.

Meduzarea se face peamp și conștient.

623 41—

Verifi-vă atimăți agricultori a nu cumpăra imitații și vă scriți de cercet.

Frații Gömöri

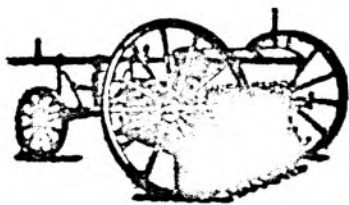
Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

Budapesta,

IX., Boráros-
tér Nr. 2.

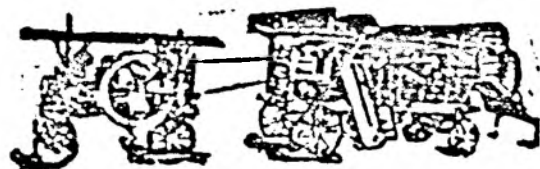
Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek** în **Blansko.**

Recomandăm mașinile de sămănat, con-
strucție tare, cu aparat de săpat și sămă-
nat lucuros, sistemul cel mai nou, care
recomandăm într-o foarte timpului de față.

Mașinile de îmblățit cu motor, insta-
lările de mori și mașinile de sămănat,
pe cari le-au liferat firma **FRAȚII GÖ-
MÖRI** sunt bine primite la toată țara, de
aceia ne recomandăm operațiilor economice.

Mai departe recomandăm următoarele ma-
șini speciale: Lăvășuri pentru zdrobi-
tul pietrișului cu cilindri de piatră și ci-
lindri ceramici, care se folosesc la petriș
sărat și săi mare; cum și a se adău

Garnituri de îmblățit cu motor și dia-
linse cu numeroase premii prime, liferate
pe lângă deplină garanție și condiții avan-
tajozoase de plată. Pentru instruirea la
purțarea mașinilor de îmblățit trimitem
gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații com-
plete pentru pigură, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrei.

Completăm totuși, care se întocmesc în cele mai bune condițiuni, personal pe specia noastră, prin ceea ce
de mașinile noastre, în cercetăm noi noștri și jumătate din noi la fabrica noastră și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

O casă

cu local de prăvălie, 4 odăi de locuit, curte și grădină mare, la poziție bună, în centrul comunei, e de vânzare din mână liberă.

A se adresa în Sălăte strada Șaguna Nr. 1263.

003 8 3

Beutura escelentă și cu gust bun, care produce sânge.

Recomandată de medicii contra bolii de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influentează producerea sângelui, întărind mușchii și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmasi neplăcute asupra stomacului sau la diapie.

Prețul unei sticle mici Cor. 3-50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate notecelo.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 39—

Onorate domnule!

Cunoscând multe lipsuri ale publicității românești din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații

și agentură românească.

Dați orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5-6 ani cu prețuri estine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oleiu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de autotombile, pompe și ferestre și alte reevizite economice. Tente aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela celo mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovesti. Zilnic primesc plângeri dela țaranii români, cari cumpără mașini dela agenți, au fost înșelați, căci neștiind țaranii români ungurește, au înscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — iară de agenți jidovi să se teamă ca de foc și să-l scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta imprumuturi pe amortizare de 20-50 ani cu procente mici și mijlocese vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpar grâu, cucuruz, ovas, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu imi plătiți o taxă după înveială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest

M. Tótya u. 16. K. 2.
In Buda. Săgă podul Margitka.

Berea albă și neagră

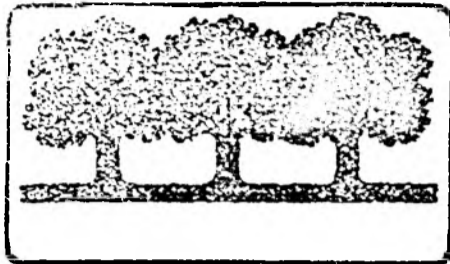
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 724 95—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Ocaziune foarte potrivită

la prăvălia de încălțăminte **Vasilie Ban**, „La cisma mare roșie” Sibiu, strada Ocnei Nr. 7 pe lângă prețuri ieftine.

Orici p'puci cu prețuri de reclamă la Crăciun de acum înainte până la 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

608 10—

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kalv, mărimea 20-25 = K	3-4
Ghete pentru copii	4-6
Ghete pentru copii	5-7
Ghete pentru băieți	7-9
Păpuc de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	4-14
Ghete înalte pentru dame	8-14
Ghete de ucru pentru domni, tari, execuție în Kalv sau piele de vichis	7—
Ghete pentru domni cu gumă sau băeri, în Chevreaux sau Box	9-50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	10—
Ghete pentru domni Kobrak	14—
Ghete pentru domni Oslaria	12—
Ghete pentru domni formă americană	13—
Ghete pentru domni, formă americană cu bumbi și băeri	16—
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	20—

Mare alegere în cisme pentru copii și domni.

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În duminici și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Mi-i reclamă. — ei e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să face cumpărări de

724 25—

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

Să caută o bucătăreasă

de 55-60 ani, la un preot pe sate fără copii.
Să fie la port românesc. Scrierile sunt a se
adresa sub „**Bucătăreasă 60**”
la administrația acestei foi. 904 8-8

Pentru pantofari.

Subscribul vocea să vând unui pantofar
român și harnic bolta mea, aranjată cu ghet
gata, la o sumă de 1200 până la 1400 cor.,
dulapuri de sticlă, pulturi, două mașini de cusut,
paturi pentru lucrători, stelajuri, 300 până la
350 capte, apoi piele, talpă și încă foarte multe
scule, cari se țin de meserie. Să poate lucra cu
5-6 lucrători, fiind un cere destul de frumos
românesc. Existență sigură, atât bolta cât și me-
seria. Le conduc de 26 ani. Toate voiesc a le
vinde numai cu 2000 coroane. Respectivii cum-
părători să se adreseze pentru informațiuni mai
de-aproape la **Mihail Andreiu**,
pantofar în **Bozovici** (Bozovics).
918 2-8

Noutăți!

pentru sezonul de primăvară
din stoffe de mătăsă și de lână
pentru

Haine și Bluse

precum și cele mai fine arti-
colo pentru decorațiune la
haine, recomandă pe lângă
diferite prețuri

Magazinul de modă Rudolf Trentina

Sibiu, Strada Cisnădiei Nr. 25.
932 2-8

NOUTĂȚI PENTRU DOMNII

UMBRELE ȘI CORSETEI

TRUSOURI PENTRU MIRESEI

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

Este trist, — dar în societate a vorbit că în
orena de azi e bitătoare la ochi multimea acelor
coponi, a căror sânge și sucuri trespăsi sunt aru-
date și cari în unele epuizații din tinerețe și prin
deprinderi rele și-au adunat sistemul nervos și
puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei
suflete îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să se
creeze care să dea tinerimii desigur bine-voințero,
scurte și amănunțite în tot ce privește viața sexu-
ală — trebuie să fie cunoscută căruia cămăni și-și
bucărețose fără teamă, fără sfială și cu încredere
alcătuirii lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a
dăruirii aceste năcăruri ori și nu, ci trebuie să ne
adresăm unui astfel de medic specializat, conștientos,
care ție să dea asupra vetei sfaturi bune sexuale
și pe a ști și morburilor ce deja sventura există
atrăci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreț și pentru
acest scop e institutul renumit în toată țara al
Doct. PALOCZ, medic de spital, specialist,
Budapesta IV, Muzum-kört 18), unso pe lângă
discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât băr-
bații cât și femeile) desigur asupra vetei sexuale
sânge și sucurile trespăsi ale bolnavului să
cărții, nervi i-șelotăresc, tot organismul i-se el-borează
de materia de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr.
PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și
radical cu metoda sa proprie de vinde are
cât și cazurile cele mai negre, ranele sifilitice
omale de țevă, beșică, cervi și șira spinării, înce-
puturile de confușe a minții, urmăriile onafiei și
ale sifilisului, ereticinella de spaimă, sibiirea poteci
bărbăreții (impotența), vătămăturile, boalele de sânge
de piele și toate boalele organelor sexuale feme-
ești. Pentru femei o sală de așteptare separată
și epire separată. În ceceare privește cura, de ar-
tarea nu este pierdută, căci dacă cineva, din ori ce
cauă n-ar putea veni la persoana, stanci că plăcere
i se va da răspuns amănunțit — așa discret prin
scrișoare (în epistolă e de ajuns searta alături nu-
măi marca de răspuns.) Limba română se vorbește
perfect. După încheierea curei, epistolele se ard,
uri la doct. să se retrimit sibiirala. Institutul se în-
grijeste și de tratamente speciale. Vizitele se pri-
mește începând de la 10 ore a. m. și până la 6 ore
p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 780 18-
Tratament și cu Salvatorianul Ehrlich 696.
Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, spe-
cialist, Budapesta IV, Muzum-kört Nr. 18.

Institutul de asigurare

„TRANSSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recu-
noscute de cele mai cftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii
deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a
capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul mi-
litar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu
restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.

Sumele plătite pentru pagube de foc până	la finea anului 1911	K 5.275,798.23	Starea asigurărilor cu foc	K 127.763,744.—
la finea anului 1911			afârșitul anului 1911	„ 10.931,522.—
Capitale asigurate pe viață			Fonduri de întemeiere și de	
achitate		„ 5.146,556.36	rezervă	„ 8,520,492.—

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice
informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Prsoane versate în acuisții, cari au legături în cercuri bune, se primesc în servi-
ciul institutului în condiții favorabile. 787 28—

Fire cu ochiuri din oțel Nr. 29. c.

Ițe (garnituri de războiu)

cu ochiuri în lungimea obicinuită de 15
”/m, tare legat, cu băte cu tot, înălțimea
27 cm., ață Nr. 36 12.

Lungimea:	18	18	18	21	21	21	21	24	24
Nr. firelor:	600	720	840	720	720	840	900	780	900

Spete de țesut, cu dinți din alamă galbenă, 105
”/m întreaga înălțime 18 “ lungimea cu:
300 330 360 390 dinți, 320 410 540 480 600
dinți, 21 “ lungimea cu: 330 360 390 420
450 480 dinți, 24 “ lungimea cu: 390 420
450 600 dinți, 27 “ lungimea cu 340 420

450 480 540 600 dinți, 30 “ lungimea cu: 600 800 dinți, 34 “ lun-
gimea cu: 380 dinți.

Spete cu dinți din oțel, 105 ”/m, 18 “ lungimea cu: 360 390 420 540
dinți, 21 “ lungimea cu: 390 420 450 540 dinți, 24 “ lungimea cu:
420 450 540 dinți, 27 “ lungimea cu: 330 dinți.

Acele spete cari nu sunt prescrise în această listă le expediez după dorință, repede și cftid.

Listă de preț la cerere.

Carol F. Jickeli,

Sibiu și Alba-Iulia.

870 8—

Mobile in toate stilurile, cea
mai solidă executare

moderne

pe lângă garanță recomandă

Emil Petrușiu

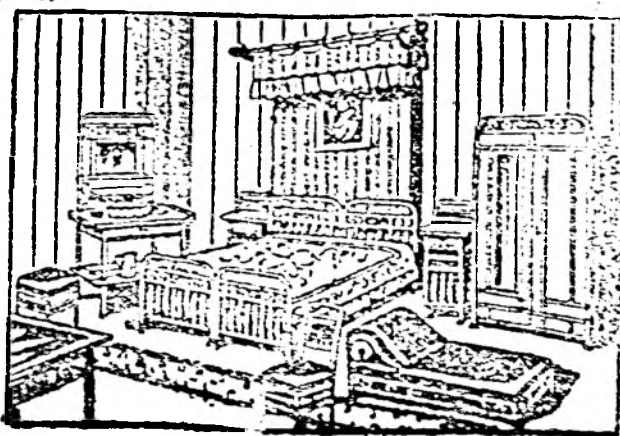
fabrică de mobile.

Telefon Nr. 47 cu legătură în
întreg comitatul.

Sibiu, Salzgasse Nr. 37.

Expoziție de mobilă zilnic dar-
chisă, fără silă de cumpărare.

Primește și execută toate
lucrările de lipsă la bise-
riei nouă și vechi.

„ALBINA“

institut de credit și de economii în Sibiu.

Nr. 5747.

Domnii acționari ai Institutului de credit și de economii „ALBINA“ sunt invitați prin aceasta în virtutea §-lui 20 din statutele societății în

a XL-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sibiu, **Sâmbătă în 22 Martie 1913 st. n.**, la orele 10 a. m., în sala festivă a Muzeului „Asociații“ cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Bilanțul anului de gestiune pe anul 1912 și raportul comitetului de supraveghiere.
2. Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
4. Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
5. Alegerea a 3 membrii în consiliul de administrațiune.
6. Autorizarea direcțiunii pentru a face eventualele schimbări reclamate de tribunal.

Domnii acționari, cari voiesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutelo societății, sunt rugați a-și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până Mercuri în 19 Martie a. c. st. n. la 6 oare p. m. la cassa centralei noastre în Sibiu, a filialelor din Brașov, Elisabetopole, Lugoj, Marosvásárhely și Mediaș, sau a agenturilor din D.-Sânmărtin, Orșova, Sânmiclăușul-mare și Șeica-mare.

Depunerea acțiilor, respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la institutele: „Ardeleana“ în Orăștie; „Auraria“ în Abrud; „Bihoreana“ în Oradea-mare; „Bocșana“ în Bocșa-montană; „Doina“ în Cămpeni; „Furnica“ în Făgăraș; „Lipovana“ în Lipova; „Mureșana“ în Reghinul-săsesc; „Oraviciana“ în Oravița; „Patria“ în Blaj; „Sebeșana“ în Sebeșul-săsesc; „Silvania“ în Șimleu; „Timișana“ în Timișoara; „Victoria“ în Arad și „Cassa de păstrare“ în Mercuria și în Săliște, în acest caz însă cel mult până Sâmbătă în 15 Martie a. c. st. n.

Sibiu, la 24 Februarie 1913.

Direcțiunea.

ACTIVE	Contul Bilanțului.		PASIVE	
	K	f		
Casa în numerar	149,126	92	Capital societar:	
Monete	1,773	59	30 000 acții à K 200	6,000,000
Cambii de bancă	18,981,164	57	Fondul de rezervă al acționarilor	870,000
Credite camb. cu acop. hip.	9,097,754	82	Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	560,000
Impr. hip în scrisuri fonciare	12,885,209	98	Fondul special de rezervă	24,451
Impr. hipotecare în numerar	489,929	42	Fondul de pens. al funcț.	815,480
Credite de cont-curent	7,152,139	23	Depozite spre fructificare	23,174,300
Credite personale	1,371,323	90	Fondul „Parteniu Comma“	45,606
Avansuri pe efecte publice	41,967	50	Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune	516,000
Casa institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare	676,599	56	Scrisuri fonciare cu 5% în coroana în circulațiune	8,368,000
Efecte publice	3,929,013	78	Scrisuri f. ne. cu 4 1/2% în circulațiune	2,352,000
Acți dela diverse bănci	319,000	—	Scrisuri fonciare egite la sorți în circulațiune	292,500
Efectele fondului de garanție al scrisurilor fonciare	564,390	—	Cambii de bancă recontate	7,178,840
Efectele fondului de pensiuine al funcționarilor institutului	242,365	—	Diverse conturi creditare	6,161,673
Interese după efecte	42,886	70	Dividende neridicate	1,540
Capital din emisiunea V nevărat	1,337,518	34	Interese anticipate pro 1913	311,454
Mobilier amortizat	—	—	Interese tranzitorie de scrisuri fonciare	156,886
Interese tranzitorie restante și debitori	47,145	47	Profit net	500,546
	57,329,278	78		57,329,278

DEBIT.	Contul Profit și Perdere.		CREDIT.	
	K	f		
Interese:			Interese:	
pentru depoz. spre fructificare	1,150,715	22	dela cambii de bancă	950,995
pentru scrisuri fonciare	483,760	64	dela cred. camb. cu acop. hipotecară	546,832
pentru impr. luate pe efecte	107,266	12	dela imprunuturi hipotecare	685,647
pentru capital soc. emia. V.	33,131	23	dela efecte publice	173,051
	1,774,873	21	dela credite personale	149,837
Spese:			dela credite de cont-curent	303,443
Salare	285,123	91	dela avansuri pe efecte	3,678
Bani de crantir	56,140	—		2,813,457
Imprim., registra, port., diverse	39,980	50	Provizțiuni	23,590
Marce de prezență	9,210	—	Chirii	15,946
	390,454	41	Profit la monete	2,109
Contribuțiune:				
directă	74,186	89		
10% dela interese de depunere	115,071	52		
Profit net	500,546	84		
	2,855,132	87		2,855,132

Sibiu, la 31 Decembrie 1912.

Cosma m. p., director executiv.

Iosif Lissai m. p., șef-contabil.

DIRECȚIUNEA:

Dr. E. Roșca m. p.

St. Stroia m. p.

A. Lebuș m. p.

Dr. Betu m. p.

Oct. Goga m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, la 27 Februarie 1913.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE:

Mateia Velicanu m. p.

Dr. V. Bo'oga m. p.

Ioan Henteș m. p.

Victor Fincu m. p.

E. Verzar m. p.

Constantin Herța m. p., revizor expert al „Solidarității“.